

VINERI • 31 OCTOMBRIE 2008 • ANUL LVIII NR. 44

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*A patra ședință comună a Guvernelor României și Ungariei
Pro și contra statuii lui Andrei Șaguna la Jula
9 ani, 7 luni și 2 săptămâni*

CALENDAR ORTODOX

3 noiembrie, luni – Sfinții Mucenici Achepsima, Aitala și Iosif.
4 noiembrie, marți – Cuviosul Ioanichie cel Mare; Sfinții Mucenici Nicandru și Ermeu.
5 noiembrie, miercuri – Sfinții Mucenici Galaction și Epistimia; Sfinții Silvan și Grigorie arhiepiscopul.
6 noiembrie, joi – Sfântul Pavel Mărturisorul; Cuviosul Luca.
7 noiembrie, vineri – Sfinții 33 de mucenici din Melitina; Cuviosul Lazăr.
8 noiembrie, sâmbătă – †) **Soborul Marilor Voievozi Mihail și Gavril.**
9 noiembrie, duminică – Sfinții Mucenici Onisifor și Porfirie; Cuv. Matroana și Teoctista.

AGENDĂ

3 noiembrie

1777 – a fost înființată, la Buda, Universitatea „Eötvös Loránd” (ELTE), în cadrul căreia funcționează și o catedră de limba română.

4 noiembrie

1922 – a fost descoperit mormântul faraonului Tutankhamon de către arheologul britanic Howard Carter.

1970 – a murit, la București, Tudor Mușatescu, poet, prozator, dramaturg și umorist.

5 noiembrie

1880 – s-a născut, la Pașcani, scriitorul Mihail Sadoveanu.

6 noiembrie

1882 – s-a născut Aurel Vlaicu, inginer și pilot, creator al primelor planoare românești.

1988 – s-a stins din viață preotul ortodox Ioan Magdu (1911, Iula – 1988, Bătaia).

7 noiembrie

1911 – s-a născut, la Bălcești, jud. Gorj, cântăreața Maria Lătărețu, cunoscută ca „privighetoarea Gorjului”.

1998 – s-a stins din viață Cornel Măndruțu, fostul preot ortodox român al parohiei Jaca.

8 noiembrie

1867 – s-a născut, la Iula, David Voniga.

1887 – Emile Berliner a inventat gramofonul, care este un aparat mai dezvoltat decât fonograful lui Edison.

9 noiembrie

1933 – s-a născut regizorul Lucian Pintilie.

Bichișciaba

Memoria vie a eroilor
din octombrie 1956

Consulatul General al României la Iula și Auto-guvernarea Românească din Iula și-au amintit și în acest an, în ziua de 23 octombrie, de eroii români căzuți în revoluția maghiară din 1956. Astfel, consulul general Ioan Fodoreanu, consulul Vasile Nanea și dr. Gheorghe Ruja, vicepreședintele Autogovernării Românești au depus coroane de flori la placa comemorativă și la mormântul din Bichișciaba al Elisabetei Maniu și al lui Mihai Farkas, executați în urma revoltelor de la Vareu, precum și la monumentul de lângă podul din Vareu și la mormântul lui Gheorghe Hotăran, aflat în cimitirul din Orașul Mare Românesc. Acesta din urmă a fost împușcat pe străzile

Budapestei, pe 24 octombrie 1956.

Exact în ziua de 23 octombrie, și în presa din România s-a amintit de acești eroi români, care au căzut în revoluția maghiară. Ziarul „Gardianul” din București a publicat un ar-

ticol mai amplu, cu titlul „Nu există speranță fără luptă”, despre Elisabeta Maniu, Mihai Farkas și Gheorghe Hotăran. A fost pentru prima dată când un ziar din România a scris despre eroii români de la 1956 din Iula. E. I.

Budapesta

Cenaclu în memoria
lui Andrei Șaguna

Societatea Culturală a Românilor din Budapesta și Autogovernarea Românească din sectorul II al Capitalei organizează, în ziua de 14 noiembrie, un cenaclu cu ocazia aniversării a 200 de ani de la nașterea Mitropolitului Andrei Șaguna. Întâlnirea va avea loc la Primăria sec-

torului II, cu începere de la ora 16.30 (Budapesta, piața Mechwart nr. 1, Sala de căsătorii, etajul 1). Programul este organizat cu sprijinul Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria și al Autogovernării Românești din Sectorul II, Budapesta. A.C.

Iula

Două candidate pentru postul
de director la grădiniță

Pe 15 octombrie 2008 a expirat termenul de înaintare a dosarelor pentru ocuparea postului de director de la grădinița românească din Iula. Până la acest termen, și-au înaintat concursul Ana Ciotea, directoarea actuală delegată și Maria Butt, educatoare la grădinița românească din oraș. Autogovernarea Românească din Iula, Comisia Culturală a orașului și angajații grădiniței au la dispoziție 30 de zile, deci până la 15 noiembrie, de a aprecia dosarele celor două candidate. A. Cioca

Iula

„Chipurile”
românilor

Expoziția itinerantă de fotografii „Am chipuit, am pingălit, am snimuit...” reflectă rezultatele cercetărilor de teren, efectuate de masteranzii Facultății de Litere a Universității de Vest din Timișoara, sub coordonarea profesoarei dr. Otilia Hedeșan. Expoziția a debutat în urmă cu un an la Muzeul Țăranului Român din București, anul acesta a poposit la Timișoara, în luna iulie a putut fi admirată la ICR Seghedin, iar pe 6 noiembrie va putea fi văzută la Iula, la sediul Uniunii Culturale. Pe lângă vernisaj, va avea loc un simpozion științific și lansarea unui volum apărut recent, care cuprinde – în premieră – cele mai frumoase povești ale celor trei povestitori români renumiți din Ungaria, Vasile Curzău, Teodor Șimonca și Mihai Purdi. Manifestarea va începe la ora 16.00. A. Butar

Citatul
săptămânii

„Cine plânge înaintea judecății își pierde lacrimile. Pune-ți căciula înainte și te judecă singur.”

Anton Pann

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Întâlnirea premierului Călin Popescu-Tăriceanu cu românii din Ungaria
(Foto: Anca Liana Butar)

Pro și contra statuii lui Andrei Șaguna la Julia

În timp ce presa din România nu prea scrie nici după zece zile despre scandalul izbucnit în jurul amplasării statuii lui Andrei Șaguna la Julia, presa din Ungaria și, mai ales, forumurile de pe internet sunt pline de declarații anti-românești și comentarii de ură la adresa românilor din Ungaria. Toată presa maghiară, și nu doar cea de extrema dreaptă, prezintă figura mitropolitului român ca fiind un înverșunat antimaghiar, deci nu are ce căuta pe teritoriul Ungariei o statuie a lui Șaguna.

cum nu va considera aceasta ca o poziție dușmănoasă.

Știm că Șaguna a făcut mult bun învățământului și culturii române și a avut un mare merit în despărțirea bisericilor ortodoxe română și sârbă, în anul 1864, în obținerea independenței bisericești a românilor. Dar nici asta nu justifică amplasarea statuii lui pe teritoriul Ungariei.

Zilele trecute, și Uniunea

Organizațiilor Civile din Julia a dat publicității un comunicat referitor la acest subiect, care este de cu totul altă părere: „Prezidiul Uniunii Organizațiilor Civile din Julia respectă memoria istorică progresivă a tuturor popoarelor, națiunilor și naționalităților, deoarece în conștiința tuturor națiunilor există nume care sunt rostite cu evlavie și există evenimente istorice, care – și numai prin denumirea lor – iradiază demnitate, poruncesc liniște. În memoria poporului român, episcopul Andrei Șaguna este întruchiparea dezvoltării, a ascensiunii. Prin amplasarea statuii se va comemora acest fapt istoric. Toată lumea are dreptul la amintire, așa cum o avem și noi. Din acest motiv, sprijinim ideea amplasării statuii.” Semnează dr. Fábrián Mihály, președinte.

Partidul Fidesz-MPSZ din Julia a dat publicității un comunicat în care, atașându-se la părerea președintelui ATRU, Traian Kreszta, consideră că decizia amplasării unei statuii a lui Șaguna nu a fost bine pregătită și că asta a provocat un scandal la Julia. Viceprimarul Erdmann Gyula, fost director al Arhivei din Julia, merge mai departe. Într-un articol publicat în săptămânalul local „Gyulai Hírlap”, acesta descrie pe scurt activitatea lui Șaguna, acordând o parte mai însemnată neprieteniei lui cu ungurii: „Este incontestabilă responsabilitatea lui în izbucnirea și răspândirea revoltei înarmate a românilor contra revoluției maghiare din Ardeal.” Domnul viceprimar probabil nu știe, că ce e bine pentru unii, nu întotdeauna este bine și pentru alții. Ceea ce s-a întâmplat atunci în Ardeal nu a fost o revoltă, ci o revoluție românească, pe picior de egalitate cu cea maghiară. Din cauza obtuzității maghiare și mai ales a lui Kossuth, care vroia o singură națiune, de limbă maghiară, în Transilvania, s-a ajuns la o confruntare armată între cele două tabere. Și încă ceva: în timp ce trupele „revoluționare” maghiare au ucis civili și au distrus biserici românești, trupele de „revoltă” ale românilor conduse de eroul nostru național, care ar merita mai mult decât Bălcescu o statuie în Ungaria, au bătut armata revoluționară maghiară de i-au mers fulgii. Asta, așa pentru informarea domnului „istoric”.

În continuare cităm, în traducerea noastră, argumentele lui Erdmann contra amplasării statuii lui Șaguna la Julia: „Planul statuii (lui Șaguna – n.n.) la Julia este mai mult decât o greșeală. La tratativele de la Sibiu, unde s-a discutat și despre problema statuii, partea maghiară probabil că nu a fost bine informată; sperăm că așa a fost, pentru că asta ar fi o greșeală de iertat, nu însă și acordul conștient cu un plan care jignește sentimentele, demnitatea și respectul față de morți al maghiarilor.”

Noi, aici la Julia, suntem mulți cei care urmând exemplul nobil al înaintașilor) suntem adepții înflăcărați ai colaborării pașnice, corecte și ai respectului reciproc al naționalităților maghiară, română și germană. Nutrim speranța că românii de bun simț, bine informați și interesați în colaborarea pașnică vor înțelege poziția noastră contra statuii plănuită, și nicide-

La întâlnirea din 21 octombrie, la Seghedin, a premierului României Călin Popescu-Tăriceanu cu comunitatea românilor din Ungaria a luat parte și ministrul român al culturii, Adrian Iorgulescu, care i-a informat pe cei prezenți că problema amplasării statuii lui Șaguna la Julia este stabilită cu partea maghiară, nu se mai pune sub semnul întrebării, iar Ministerul Culturii de la București a ales deja și sculptorul care va realiza monumentul. Un comunicat publicat pe site-ul ministerului român informează: „Decizia privind organizarea Concursului de creație plastică pentru realizarea Monumentului «Andrei Șaguna» a fost luată de către Ministerul Culturii și Cultelor, ca urmare a acordului realizat cu ocazia celei de-a treia Reuniuni Interguvernamentale Româno-Ungare, din anul 2007. Amplasamentul Monumentului a fost stabilit într-un spațiu public semnificativ, aflat în zona Parcului Catedralei Ortodoxe Române din orașul Julia (Gyula – Ungaria). În data de 13. 10. 2008, Ministerul Culturii și Cultelor a organizat Concursul public de creație plastică pentru realizarea Monumentului „Andrei Șaguna”, potrivit prevederilor Ordinului Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2584/03.10.2008 privind organizarea Concursului de creație plastică pentru realizarea Monumentului Andrei Șaguna în orașul Julia (Gyula), Ungaria. Comisia de Jurizare a concursului (...) a primit spre evaluare un număr de 8 propuneri aparținând artiștilor: Doru Drăgușin, Darie Dup, Krisztina Dup, Cătălin Munteanu, Giulian Dumitriu, Bogdan Iacob, Ioan Ladea, Nicolae Stoica. (...) Proiectul desemnat câștigător aparține sculptorului Ioan Ladea”, se arată în comunicatul publicat pe cultura.ro.

E. Iova

EDITORIAL

9 ani, 7 luni și 2 săptămâni

În momentul când aștern pe hârtie aceste rânduri, exact de atâta timp îi „reprezintă” pe românii din Ungaria președintele ATRU, Traian Kreszta. Predicatul l-am pus în ghilimele pentru că, de fapt, nici până azi nu știm ce anume face (sau ce caută) Kreszta în fruntea Autoguverării pe Țară a Românilor din Ungaria.

Știm însă că nu i-a crăpat obrazul săptămâna trecută, cu doar o zi înainte de ședința comună a guvernelor român și maghiar, să declare în presa maghiară că așezarea statuii mitropolitului Andrei Șaguna la Julia „nu a fost pregătită în mod profesional” și că „și la Comisia Mixtă Interguvernamentală au fost diverse discuții pe tema statuii”. Primul și singurul partid care a sărit imediat și s-a aliat cu părerea lui Kreszta a fost Fidesz-ul din Julia. Partidul de opoziție al primăriei din Julia i-a reproșat acesteia că a informat opinia publică doar cu câteva zile înainte de plănuita așezare a pietrei de temelie a monumentului lui Șaguna și că, prin asta, a provocat un scandal în oraș. Deci, Kreszta a dat apă la moară, sculându-i pe cei de la Fidesz în capul primăriei. (Probabil asta îi este pedeapsa primăriei, pentru că nu a lăsat să ajungă școala românească din Julia pe mâna ATRU.) Culmea este că președintele ATRU, care este viceprimar al Bătăniei și consilier județean din partea partidului socialist, este coleg de partid cu primăria Julei! Deci, printr-o singură declarație, Kreszta a făcut o trădare multiplă: 1. a trădat cauza Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria și voința de a amplasa în fața Catedralei din Julia statuia mitropolitului Andrei Șaguna; 2. a trădat și a mințit întreaga comunitate românească din Ungaria, în numele căreia participă la tratativele bilaterale româno-maghiare și la ședințele comune ale celor două Guverne; 3. a pus în situație de batjocură minoritatea română din Ungaria, aliindu-se în idei cu extrema dreaptă maghiară, și lăsând loc unor comentarii xenofobe și anti-românești etc. (Să citiți numai forumurile de pe internet ale ziarelor județene și o să vedeți cum nu mai suntem scoși din „bűdös oláh”!)

Numele Autoguverării pe Țară a Românilor din Ungaria este pătat – poate pentru totdeauna – de apariția fenomenului de etnobusiness în Ungaria. Precum și numele lui Kreszta. Cei cu care Kreszta&comp. s-au prefăcut că se luptă cu 10 ani în urmă, ne-românii care nu au nici o legătură cu limba, cultura, tradițiile românilor, azi stau, mersi comod, în Adunarea Generală a ATRU, precum și în 12 dintre așa-zisele autoguverări românești de sectoare și în Autoguverarea Românească din Capitală. Dacă am putea să adunăm sumele pe care aceste reprezentante ne-românești le primesc anual de la statul maghiar ca fiind destinate comunității românești, ne-am izbi de multe zeci de milioane de forinți, care se cheltuiesc în numele nostru, pe spinarea noastră. Și Ungaria se mândrește cu asta, lăudându-se, de exemplu la ședințele comune de guvern, că dă bani pentru românii din țară. Nu-i adevărat! Dă bani pentru cei care îi asimilează pe români!

Vinovați pentru toate aceste lucruri nu sunt numai cei care le comit, ci și cei care le permit. Și le permit deja de zece ani atât Guvernul Ungariei, cât și cel al României. Ba mai mult, prin recunoașterea actualei Autoguverări pe Țară a Românilor, Budapesta și Bucureștiul legitimează etnobusiness-ul. La întâlnirea de marțea trecută a comunității române cu premierul Tăriceanu știți cu ce s-a prezentat Traian Kreszta? Cu un proiect comun Bătănia-Pecica. Am prevenit de multe ori, atât demnitarilor cât și diplomaților români, că simplul fapt de a sta la aceeași masă cu Kreszta&comp. reprezintă o recunoaștere tacită a acestei adunături nereprezentative, cu consecințe dintre cele mai grave pentru comunitatea românească din Ungaria. Compromiterea, deocamdată de moment, a proiectului Andrei Șaguna este un exemplu. Ce credeți, Mitropolitul Baron Andrei Șaguna ar fi stat la masă cu Traian Kreszta?

Eva Iova

Pe scurt...

VINIETE PENTRU ȘOFERI
ROMÂNI ȘI UNGURI

Șoferii români care călătoresc în Ungaria și cei ungari care intră cu autovehiculul pe teritoriul României vor putea achiziționa începând cu această lună vinieta de călătorie din punctele vamale de la Nădlac și Vârșand și, ulterior, și din alte puncte vamale. Vinietele vor fi eliberate pe teritoriul României, respectiv pe teritoriul Ungariei de către o societate comercială care are puncte de lucru în Cluj-Napoca, Vârșand, Kiszombor, Bătaia, Nădlac, Ártánd, Julia și on-line prin intermediul site-ului www.roviniete.ro, conform discuțiilor dintre reprezentanții guvernelor celor două țări, din ședința comună organizată, pe 21 octombrie, la Seghedin.

TINERII SCRITORII RESCRIU
HARTA EUROPEI LA BUCUREȘTI

Între 29-31 octombrie, la București a avut loc prima ediție a Festivalului Internațional de Literatură – Rewriting the Map of Europe our Private Wars. Trei zile în care cititorii au avut ocazia să întâlnească 5 invitați din străinătate – Attila Bartis, György Drago-mán, Wojciech Kuczok, Philip O Ceallaigh și Juli Zeh – cărora li s-au alăturat 11 scriitori din România: T.O. Bobe, Filip Florian, Florin Lazarescu, Dan Lungu, Mitos Micăușanu, Cezar Paul-Bădescu, Simona Popescu, Costi Rogozanu, Ana Maria Sandu, Lucian Dan Teodorovici și Elena Vlădăreanu.

„DELTA” S-A PREZENTAT
ȘI LA LONDRA

Filmul lui Cornel Mândruțau a reprezentat Ungaria la cel de-al 52-lea Festival de Film de la Londra, care este cel mai renumit eveniment cinematografic din Anglia. La premiera din 22 octombrie a luat parte și regizorul maghiar de origine română. Filmul „Delta” al lui Mândruțau va mai putea fi văzut în această perioadă la Festivalul de Film Ghent din Belgia și la Cinesonne din Franța, după care se va prezenta și la Festivalul Eurasia din Antalya, Turcia.

VIOLONCELIȘTI ROMÂNI
ȘI MAGHIARI LA BISTRITĂ

Un număr de 12 violonceliști români și maghiari au susținut, pe 19 octombrie, un concert la Sinagoga din Bistrița.

A patra ședință comună a Guvernelor României și Ungariei

Doi premieri la placa memorială
Kossuth-Bălcescu din Seghedin

Guvernele României și Ungariei s-au întâlnit, pentru a patra oară, într-o ședință comună de lucru, care de această dată a avut loc la Seghedin, pe 21 octombrie. Întâlnirea celor două guverne a fost urmată de semnarea unor documente bilaterale. După ședința comună, premierii Călin Popescu-Tăriceanu și Gyurcsány Ferenc au depus coroane de flori la placa memorială Kossuth-Bălcescu, așezată pentru a aminti de proiectul tratatului de împăciuire a românilor și ungarilor, în 1849. După acest moment, premierul României s-a întâlnit și cu reprezentanții comunității române din Ungaria.

Premierul Călin Popescu-Tăriceanu a apreciat, în conferința de presă susținută la finalul lucrărilor, evoluția pozitivă a relațiilor bilaterale dintre România și Ungaria și și-a exprimat convingerea că tradiția organizării de ședințe comune va continua, pentru că rezultatul este unul pozitiv. „A fost o ședință prietenească, amicală, bazată pe un sentiment de colegialitate, de încredere. Am convingerea că astăzi am făcut un nou pas important în dezvoltarea acestui parteneriat strategic între țările noastre și a prieteniei dintre noi”, a afirmat premierul Tăriceanu. Premierul ungar, Gyurcsány Ferenc, a apreciat, la rândul său, dezvoltarea „spectaculoasă” din ultimii ani a relațiilor româno-ungare și colaborarea foarte bună dintre Executivul celor două țări. „Am colaborat foarte bine cu acest Guvern, iar colaborarea noastră poate fi descrisă ca fiind excepțională”, a spus Gyurcsány.

Colaborare în energetică
și transporturi

Una dintre temele de interes pentru ambele state este cooperarea în vederea asigurării securi-

tății energetice prin găsirea de soluții alternative celor deja existente. Premierul Tăriceanu a ținut să felicite partea ungară pentru inițiativa organizării anul viitor, la Budapesta, a unei conferințe dedicate proiectului Nabucco, dând asigurări că România va fi prezentă la acest eveniment.

Proiectele de interconectare a rețelilor de transport și gaz dintre România și Ungaria au reprezentat un punct important pe ordinea de zi a ședinței, premierul Tăriceanu afirmând că s-a discutat despre interconectarea gazoductului Arad-Szeged.

Alte proiecte de transport avute în vedere sunt conectarea autostrăzii Brașov – Borș – Ártánd cu autostrada din Ungaria sau construirea drumului expres Vaja – Satu Mare – Baia Mare, ale cărui lucrări vor începe deja în România.

Călin Popescu-Tăriceanu a precizat că România dorește prelungirea liniei de tren de mare viteză (TGV) Viena – Budapesta până la Constanța, pentru a putea facilita transportul de călători de la Est la Vest.

Din punct de vedere al transpor-

tului fluvial, șeful Executivului român a subliniat importanța dezvoltării coridorului european VII, care „oferă avantaje în planul consolidării relațiilor dintre țările dunărene” și a precizat că în acest proiect se dorește și implicarea Serbiei. În ceea ce privește aderarea la Spațiul Schengen, „obiectivul României este aderarea în anul 2011, când Ungaria va deține Președinția Consiliului European”, a afirmat premierul Tăriceanu. Alte subiecte aflate în atenția guvernelor României și Ungariei au fost criza financiară internațională și economică mondială.

Politica Europeană
de Vecinătate

Cu ocazia ședinței de la Seghedin, guvernele României și Ungariei au semnat o declarație comună privind dimensiunea estică a Politicii Europene de Vecinătate, în care este subliniată necesitatea sprijinirii în comun a aspirațiilor europene ale Ucrainei și Republicii Moldova. „România și Ungaria se angajează să sprijine împreună aspirațiile europene ale Ucrainei și ale Republicii Moldova, considerând că dezvoltarea relațiilor UE-Ucraina și, respectiv, UE-Republica Moldova este esențială în contextul Politicii de Vecinătate a UE”, se arată în declarația comună ce va fi transmisă președinției franceze a Consiliului Uniunii Europene. De asemenea, în textul declarației se subliniază importanța deosebită a finalizării, în acest an, a mandatului de negociere a unui nou acord între UE și Republica Moldova.

Doi premieri la placa memorială...

Recunoașterea diplomelor

La ședința comună din marțea trecută, Guvernele României și Ungariei au convenit ca diplomele, certificatele de studii și titlurile științifice acordate de instituții de învățământ acreditate în România și în Ungaria să fie recunoscute reciproc de către autoritățile celor două țări. Autoritățile române și cele ungare vor permite elevului sau studentului, în baza acestei colaborări, să continue studiile în anul imediat următor.

Reprezentanții celor două guverne au agreeat și o serie de propuneri punctuale în vederea realizării unor proiecte bilaterale în domeniul învățământului. S-a convenit acordarea de sprijin material și logistic pentru realizarea unui proiect comun de colaborare transfrontalieră în domeniul perfecționării conținutului învățământului preuniversitar din cele două țări.

Proiecte culturale comune

Ministerul Culturii și Cultelor din România a prezentat în ședința comună a celor două guverne o Informare referitoare la stadiul de îndeplinire a sarcinilor rezultate în urma celei de-a treia ședințe comune a celor două guverne de la Sibiu.

În ședința din 14 octombrie, Guvernul României a alocat, printr-o hotărâre, suma de 400.000 euro reprezentând contribuția părții române la lucrările de restaurare a Statuii lui Matei Corvin. Suma va fi direcționată către bugetul Consiliului Local al Municipiului Cluj-Napoca. Guvernele României și Ungariei au convenit ca

finanțarea restaurării Statuii lui Matei Corvin să se realizeze în proporție de 50-50% de către cele două țări. Partea ungară a declarat că suma care îi revine, respectiv 400.000 euro, a fost deja disponibilizată.

Restaurarea și consolidarea bisericii ortodoxe din Jaca: Pentru monumentul aflat sub jurisdicția Episcopiei Ortodoxe din Jula, Ministerul Culturii și Cultelor din România alocă, prin intermediul Patriarhiei Române, suma de 100.000 euro. Această sumă reprezintă 50% din cuantumul costurilor necesare proiectului. Acordul între ministerele din cele două țări și autoritatea tutelară a Bisericii Ortodoxe din Jaca se află în faza de finalizare.

Guvernele României și Ungariei vor colabora și în cadrul altor proiecte culturale. Astfel, în perioada 10-15 noiembrie 2008 va avea loc cea de-a doua ediție a „Săptămânii Filmului Maghiar” la Centrul Național „Tinerimea Română”. Cu această ocazie, Ministerul Culturii și Cultelor va decerna Premiul „Ioan Slavici” acelei personalități din Republica Ungară care a contribuit în mod excepțional la dezvoltarea și dinamizarea relațiilor culturale româno-ungare.

Combaterea etnobusinessului

După ședința comună, cei doi premieri au depus coroane de flori la placa memorială Kossuth-Bălcescu din piața Klauzál, montată în amintirea proiectului de împăciuire între români și unguri, semnat în anul 1849 de către Kossuth Lajos și Nicolae Bălcescu. Apoi,

Călin Popescu-Tăriceanu și o parte a delegației române s-a deplasat la sediul Consulatului General al României, unde s-au întâlnit cu reprezentanții românilor din Ungaria.

Guvernul României susține o serie de proiecte comune cu Guvernul Ungariei dedicate păstrării identității comunității românești din Ungaria, a afirmat premierul român. În introducerea întâlnirii, Tăriceanu s-a arătat îngrijorat de fenomenul etnobusinessului.

– Trebuie să vă spun că suntem foarte mulțumiți de rezultatele ședinței comune de guvern româno-maghiară, care a avut loc astăzi la Seghedin. Din păcate, numărul comunității românești a scăzut destul de mult în ultimul timp, lucru care ne îngrijorează, a spus Tăriceanu. De aceea este o obligație în plus pentru autoritățile române să arate o preocupare mai intensă pentru soarta comunității românești din Ungaria, pentru proiectele pe care le aveți și încercăm să vă ajutăm prin toate mijloacele. Una din problemele la care aș dori să mă refer este necesitatea ca organizațiile românești să contracareze încercările de pătrundere în structurile reprezentative a unor persoane de altă apartenență etnică, care nu au nimic în comun cu cultura și cu spiritul românesc. Această problemă ar trebui s-o aveți în vedere în mod foarte serios, pentru că este prezentă nu numai în Ungaria, se întâmplă și în alte părți, este denumită etnobusiness, deci alte persoane care încearcă să profite de pe urma comunităților în care pătrund. (Continuare în pag. a 16-a)

Pe scurt...

SEGHEdin

De Ziua Armatei Române, Consulatul General al României a organizat o ceremonie de comemorare a ostașilor români căzuți în cel de-al doilea război mondial, în luptele purtate pe teritoriul Ungariei. Ceremonia desfășurată pe 28 octombrie a inclus onoruri militare, depunere de coroane și un parastas oficiat de pr. Aurel Becan, la Monumentul Eroilor Români din Cimitirul Central al orașului.

BUDAPESTA

În perioada 19-23 octombrie, Teatrul Maghiar de Stat din Cluj a prezentat 5 spectacole cu piesa „Unchiul Vania” de A.P. Cehov, în regia lui Andrei Șerban, la Teatrul Național din Budapesta. Spectacolul „Unchiul Vania” a câștigat în 2007 premiul UNITER pentru cel mai bun spectacol, premii pentru cea mai bună regie, cel mai bun actor, etc. Cu sprijinul ICR Budapesta, invitatul special al Teatrului Național din Budapesta, regizorul Andrei Șerban, alături de actorii Teatrului Maghiar de Stat din Cluj, a fost prezent luni, 20 octombrie, și la un dialog cu publicul maghiar, care a relevat noutatea spectacolului și originalitatea vizionii regizorale.

ALETEA

Pe 8 noiembrie, Căminul Cultural „Reibel Mihály” din Aletea va găzdui „Întâlnirea Corurilor de Pensionari din județul Bichiș.” La această întâlnire vor lua parte coruri de naționalitate română, slovacă și germană. În aceeași zi, la Aletea vor veni cu programe culturale și o echipă din Sântana, parteneri în proiectul cultural-sportiv de colaborare transfrontalieră din cele două orașe.

BUDAPESTA

Programul cadru lunar de proiecție de filme și debateri cinematografice organizat de ICR Budapesta continuă în luna noiembrie cu filmul „Întâlniri încrucișate”, în regia Ancăi Damian. Pe 5 noiembrie, în prima miercuri din lună filmul va fi prezentat la Institutul Cultural din Budapesta, iar pe 29 noiembrie, la Seghedin.

1% 1% 1% 1% 1% 1% 1% 1% 1%

Oficiul Impozitelor și Control Financiar a anunțat Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU) că suma totală obținută de Uniune în 2008 pe baza ofertei de 1% din impozitul personal pe venit al contribuabililor este de 199.345 de forinți. Suma este cu 4472 de forinți mai mare decât cea cunoscută anterior și dată publicității mai devreme. Donația a fost cheltuită integral pentru subvenționarea participării a 15 elevi de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula la excursia organizată în perioada de 10-17 februarie 2008 cu scopul cunoașterii valorilor culturale, istorice și turistice ale României.

Subvenția de 1% din impozitul personal oferită Uniunii este în creștere. În 2001, în primul an al

introducerii acestui sistem de susținere a organizațiilor civile, Uniunea a primit de la contribuabili 76 mii de forinți. În 2004 donația a crescut la 169 de mii de forinți, iar în 2007 a fost de aproape 200 de mii de forinți. Subvenția s-a folosit întotdeauna pentru finanțarea programelor culturale românești, organizate pentru tineri. Prezidiul Uniunii mulțumește și pe această cale pentru toți cei care și-au oferit 1% din impozit pentru Uniunea culturală.

dr. Ioan Ciotea, președinte UCRU

*

Fundația „Pentru Cultura Română din Ungaria” a primit pe anul 2007 în total 52.471 de forinți, proveniți din donația de 1% din impozitul personal pe venit al contribuabililor. Această sumă a fost

folosită pentru sprijinirea cursurilor de limba română, organizate de Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă. Fundația mulțumește și pe această cale pentru toți care și-au oferit 1% din impozit pentru organizația civilă.

Dr. Gheorghe Petrușan, președinte

*

Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă a primit pe anul 2007 în total 78.006 forinți, proveniți din donația de 1% din impozitul personal pe venit al contribuabililor.

Din această sumă vor fi cumpărate obiecte de informatică pentru asociație. Mulțumim pe această cale tuturor celor care ne-au sprijinit.

Eva Bocsor Karancsi, președintă

Credința fără fapte este moartă

Unui sclav i s-a redat libertatea după ce a trăit o viață întreagă ca sclav. Acum lucra pe moșia unde fusese sclav, ca angajat, dar de câte ori trecea fostul său stăpân, el se arunca cu fața la pământ înaintea lui, așa cum fusese obișnuit, accepta să fie biciuit dacă a greșit și să fie tratat în continuare ca un sclav cu toate că știa că este un om liber. A fost întrebat „de ce te porți astfel? Nu crezi că ești un om liber?” „Ba da, cred!” Și totuși, a continuat să se comporte ca un sclav. De ce? Cred că adânc, în inima lui, el nu credea că este liber, pentru el libertatea era doar o informație cu care nu știa ce să facă.

Atunci când crezi cu adevărat un lucru, acționezi în consecință. Crezi că ai bani în buzunar, intri în magazin și-ți faci cumpărăturile. Crezi că știi să înoți, intri în bazin și... înoți. Crezi că apartamentul în care locuiești este al tău, pui mâna pe bidinea și începi să-l zugrăvești.

La fel este și cu credința în promisiunile Lui Dumnezeu. Crezi când îți spune că ești neprihănit prin credință nu prin fapte, atunci când diavolul tocmai te acuză de minciuna pe care ai spus-o? Crezi că Domnul este vindecarea ta, când tocmai ai primit raportul medicului, în care spune că ești bolnav? Crezi că și în

această lună îți vor fi plătite toate facturile cu toate că știi că nu ai bani suficienți?

Reverendul Ryhum, profesor de studii biblice la sfârșitul secolului al 19-lea, relatează: „Am fost chemat să lucrez pentru Domnul și la puțin timp după ce am intrat în lucrare, am învățat o lecție foarte importantă despre credință. Majoritatea populației din oraș era bolnavă de friguri și la un moment dat boala m-a cuprins și pe mine. În pat, cu febră mare și dureri teribile, mă rugam Domnului, amintindu-mi că El mă chemase într-o lucrare pe care acum eram incapabil să o fac. Mi-am reamintit promisiunile Lui, printre care „Dacă rămâneți în Mine și cuvintele Mele rămân în voi, cereți orice veți vrea și veți căpăta”. Am strigat: Doamne, eu rămân în Tine și cuvintele Tale rămân în mine, deci această promisiune este pentru mine! Depun cazul meu în mâinile Tale și te rog, vindecă-mă! Am așteptat să văd vindecarea dar nu s-a produs nici o schimbare. În final am spus: Doamne, de ce nu sunt vindecat? Răspunsul a fost imediat: crede-Mă pe cuvânt și scoală-te! Fără nici o secundă de ezitare m-am sculat din pat, credeam că-mi va plesni capul de durere dar în ciuda

slăbiciunii mele am încercat să mă îmbrac. Eram pe jumătate îmbrăcat când am simțit o ușoară ameliorare. Am căzut în genunchi și l-am mulțumit Domnului spunându-L că El mă vindecă. În douăzeci de minute eram complet sănătos. Sunt convins că dacă aș fi rămas culcat, refuzând să acționez cu îndrăzneală, după Cuvântul Domnului, eram nevoit să parcurg întregul stadiu al bolii. Lui Dumnezeu l se cuvine toată lauda. Am învățat o lecție: Când acționezi cu credință, în ciuda tuturor simptomelor, Dumnezeu va îndeplini totdeauna Cuvântul Său!

Doar atunci când acționezi în conformitate cu ceea ce crezi, lucrurile încep să se întâmple. Atunci când prin credință, întinzi mâna și iei ceea ce Dumnezeu ți-a promis, vei avea, dar dacă aștepti până când vei vedea, ca să poți lua, credința ta nu este cu nimic mai vie decât cea a unuia care nu crede deloc. Acela spune „Când voi vedea, voi crede!”. Tu spui „cred”, dar faci exact ca și el.

De-a lungul Bibliei, oamenii credinței au fost de asemenea oameni ai acțiunii. Cei care au crezut Cuvântul Lui Dumnezeu sunt cei care au acționat după Cuvântul Lui.

(Sursa:

www.resursecrestine.ro)

Fără cuvintele Isus sau Christos în rugăciune?

Politica de interdicție adoptată în Virginia prin care se interzice preoților militari să spună „Isus Christos” în rugăciune la evenimentele departamentelor (cum ar fi graduarea soldaților), pare să ridice numeroase controverse.

Șase preoți militari și-au dat deja demisia în urma acestui fapt. „În Biblie este spus să ne rugăm în numele lui Isus”, spune Charlotte Ryan, Tennessee. Claude Duncan este de asemenea împotriva acestei politici: „Cred că este teribil faptul că ei vor să ne refuze privilegiul de a ne ruga în numele Salvatorului nostru Isus Hristos!” Rex Carter, unul dintre preoții militari graduați afirmă: „Am simțit că Biblia, credința și convingerile mele trebuie să îmi fie călăuză deci am luat decizia de a demisiona decât să particip la această politică de rugăciune.”

În această privință, colonelul Steven Flaherty declară: „Departamentul de poliție recunoaște importanța că forma de guvernământ a agenției de poliție include și să respecte etnia, cultura și credința angajaților noștri, familiile lor și cetățenii.” Toți cei care au demisionat vor rămâne sub jurământ pe postul de ofițeri.

Creștini atacați în India

5 de creștini au fost uciși cu pietre și bâte de grupuri de hinduși, în districtul indian Kandhamal, informează The Independent. Violențele hindușilor nu s-au oprit însă aici. Peste 50.000 de creștini au fost forțați să își părăsească locuințele, 140 de biserici au fost arse, iar o călugăriță a fost violată. „Este o rușine națională”, a comentat tragicul eveniment premierul Indiei, Manmohan Singh. Primele violențe au apărut încă din luna august, când un important conducător al unei organizații hinduse de dreapta, Swami Laxmanananda Saraswati, a fost ucis. Saraswati era implicat într-o acțiune de mare anvergură, care urmărea prevenirea convertirilor la creștinism a hindușilor de castă inferioară. Hindușii au presupus că liderul lor a fost victimă creștinilor, deși poliția nu a găsit dovezi în acest sens. Orissa, statul indian în care au avut loc violențele, este populat în proporție de 94% de hinduși, iar creștini sunt doar 2% dintre cei 36 de milioane de locuitori. În 1999, un misionar australian și fiii săi au fost arși de vii de către un grup hindus.

Hollywood vrea să producă filme pentru creștini

Marele studio hollywoodian 20th Century Fox lansează o nouă filială de distribuție de filme și emisiuni destinate spectatorilor creștini. Conform unui responsabil comercial de la Fox „nu este vorba de prozelitism, această filială este răspunsul unei cereri.”

În fiecare an, FoxFaith va prezenta doispzeze filme familiale care vor respecta valorile creștine. Marca FoxFaith este prezentă pe piață începând cu anul 2005 printr-un site internet și a vândut deja 30 milioane de DVD-uri printre care și „Passion of Christ” de Mel Gibson. O serie de emisiuni pe tema credinței este în curs de elaborare.

Conferință de Post și Rugăciune pentru tineri, la Arad

În aceste zile se organizează la Arad Conferința de Post și Rugăciune pentru trezirea spirituală și transformarea tinerilor din România. Conferința din zilele de 30, 31 octombrie și 1 noiembrie este organizată de Mișcarea de Post și Rugăciune a Străjerilor și Bi-

sericile Evanghelice din Arad. Mișcarea de Post și Rugăciune a Străjerilor are ca temelie legătura de dragoste a celor care se pregătesc pentru/și pregătesc venirea Domnului Isus. Înălțarea are loc la Biserica Baptistă Maranata, Bulevardul Nicolae Titulescu nr.

1. Programul de închinare începe în fiecare dimineață după ora României la ora 9.00 și se va termina seara la ora 21.00 (sâmbătă, 1 noiembrie, programul se va încheia în jurul orei 16.00).

Frații și surorile cu vârste de peste 35 de ani pot participa alături de străjeri din întreaga țară, într-o sală anexă, la susținerea în rugăciune a tinerilor pe perioada întregii conferințe. Pastorii Mișcării de Post și Rugăciune a Străjerilor sunt Nelu Peia, Ilie Popa, Nelu Demeter, iar ai Bisericii Baptiste „Maranata” din Arad sunt Dorel Popa și Daniel Cojiță.

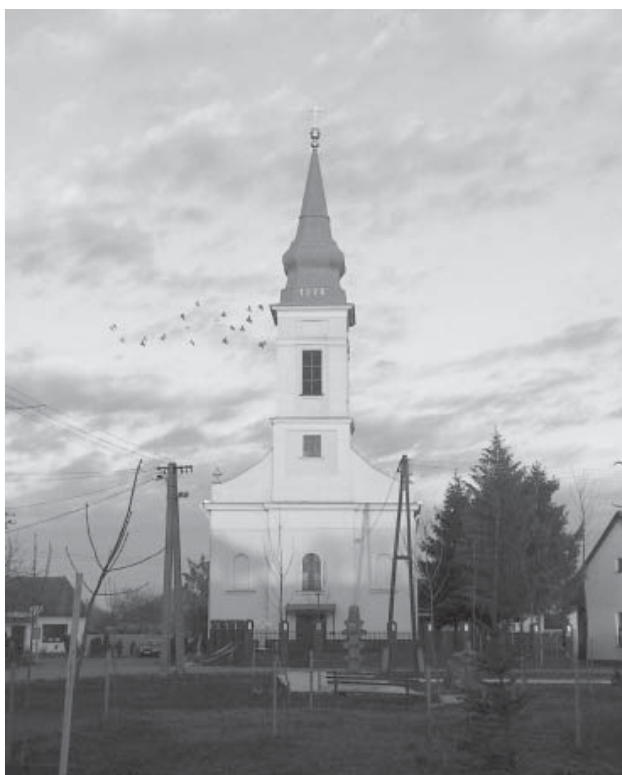
R. P.

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, ocrotitori ai 8 biserici din Ungaria

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, în jurul cărora Biserica adună și serbează toată obștea, tot „soborul” Sfinților Îngeri laolaltă, se sărbătoresc anual pe 8 noiembrie. Ca sărbătoare a îngerilor, ziua de 8 noiembrie a început a se serba în Biserică de prin veacul al 5-lea și ea s-a răspândit repede în tot Răsăritul creștin. Opt biserici ortodoxe din Ungaria, care poartă hramul celor doi arhangheli, își așteaptă la începutul lunii noiembrie credincioșii români să-i sărbătorească împreună pe Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil: biserica din Chitighaz, Ciorvaș, Darvaș, Jaca, Micherechi, Peterd, Veherd și Săcal.

Parohia din Micherechi va sărbători hramul bisericii pe 2 noiembrie, iar parohia din Chitighaz îi va serba pe cei doi sfinți în duminica ce urmează săr-

bătorii, pe 9 noiembrie. În ambele lăcașuri de cult, credincioșii vor avea ocazia să

se roage alături de vladica lor, PSS Siluan, înconjurat de un sobor de preoți. A.B.

Credincioșii din Seghedin și-au pomenit morții

Duminică, 26 octombrie, fiind a patra duminică din lună când la biserica ortodoxă sârbească din Seghedin se face slujbă în limba română, credincioșii ortodocși români din orașul de pe Tisa s-au întâlnit pentru a se ruga împreună la Sfânta Liturghie, săvârșită

de preotul Aurel Becan. Duminică, la sfârșitul slujbei s-a oficiat un parastas la care cei prezenți la slujbă și-au pomenit răposații. „Biserica ne învață că viața omului nu se sfârșește odată cu moartea trupului. De aceea, creștinii nu-și uită morții după în-

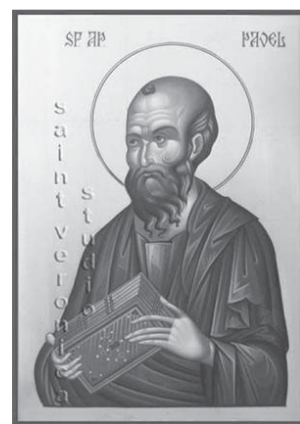
groparea lor, ci se preocupă de rugăciuni pentru ei și de pomenirea numelui lor,” a accentuat în predică părintele Becan. După parastas, credincioșii au participat la o agapă frățească cu sarmale, colivă, cozonaci și vin.

A. C.

Moăștele Sf. Apostol Pavel la București

Cu prilejul serbării a 2.000 de ani de la nașterea Sfântului Apostol Pavel, cel mai mare misionar al Bisericii lui Hristos și autorul celor mai multe scrieri biblice citite în cultul ortodox, săptămâna trecută au fost aduse din Grecia la București, pentru o săptămână (23-29 octombrie), moăștele Sfântului Pavel, Apostolul Neamurilor sau al Națiunilor. Prezența la București, în aceste zile de sărbătoare, a moăștelor Sfântului Apostol, alături de moăștele Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, a fost o mare binecuvântare atât

pentru ierarhi și cler, cât și pentru miile de pelerini care au mers să se închine și să se roage la racla cu moăștele Sfântului Apostol.

A. Butar

Resfințirea Catedralei Patriarhale

Hramul Catedralei Patriarhale, de sărbătoarea Sfântului Dimitrie cel Nou, ocrotitorul Bucureștilor, a marcat, în acest an, prin resfințirea lăcașului și adu-

rându-se și Prea Sfințitul Siluan, Episcopul Julei, reprezentanți ai autorităților centrale și locale, preoți, monahi și pelerini. Sfânta Liturghie a fost oficiată de

cerea moăștelor Sfântului Pavel din Grecia, la care s-a adăugat proclamarea solemnă a canonizării a trei sfinți. Pe 26 octombrie, de sărbătoarea Sfântului Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de mir, a avut loc slujba de resfințire a Catedralei Patriarhale, după ample lucrări de restaurare și multiple dotări cu instalații noi, executate în ultimele cinci luni.

La ceremonie au participat ierarhi ai Sfântului Sinod, printre ei numă-

Patriarhul Daniel, la finalul căreia a avut loc proclamarea solemnă a canonizării Sfântului Ierarh Iachint de Vicina, primul Mitropolit al Țării Românești (1359-1372), cu ziua de prăznuire la 28 octombrie, a Sfântului Cuvios Dionisie Exiguul (cel Smerit), părintele erei creștine și al dreptului bisericesc (1 septembrie) și a domnitorului Țării Românești, Sfântului Neagoe Basarab, om de cultură isihastă și „princ al păcii”.

A. B.

Marea Neagră și Delta Dunării

1. Care oraș este „capitala” litoralului românesc?
2. Un mare poet roman are statuie în centrul Constanței. Cine este el?
3. Fauna Mării Negre a fost cercetată de biologul Ion Borcea. Când a trăit acesta?
4. După ce este cunoscută stațiunea balneară Eforie Nord?
5. De când este cunoscut orașul Mangalia?
6. Ce este caracteristic pentru localitatea Murfatlar?
7. Ce însemnătate are orașul antic grec Histria?
8. Ce suprafață are Delta Dunării?
9. Cu ce se ocupă locuitorii din Delta Dunării?
10. Ce știm despre orașelul Sulina?

Rezolvarea:

1. Constanța; 2. Publius Ovidius Naso (din anul 1887), sculptată de Ettore Ferrari; 3. Între anii 1879-1936; 4. Despre Lacul Techirghiol, apa lacului conține multe elemente chimice contra reumatismului; 5. Din anul 1593; 6. După vinul Murfatlar, rezervatul botanic și minere de cretă; 7. A fost centrul comerțului și al apeductului în sec. IV și II î. Hr.; 8. Cinci mii de km², din care România îi aparține 4340 km²; 9. Cu vânat, pescuit, navigație, turism; 10. E portul cel mai însemnat în Delta, datează din anul 950, are uzină unde se repară navele și mare centru turistic.

A. Crișan

Puțină matematică

Căutați perechile de numere din pătatul următor a căror sumă este 110! Un număr va rămâne fără pereche. Care?

50	96	40	88	69	32	80
74	54	92	82	16	61	60
23	35	56	12	58	22	49
91	20	63	19	94	52	26
18	55	78	14	70	38	86
98	47	84	36	72	41	90
24	30	76	87	34	75	28

Rezolvare:

Fără pereche rămâne numărul 55.

Ana Crișan

GHICITORI

Tortul, untul, fripturica, Le-a vârat în el mămica,
Pare un dulap vopsit, Înăuntru-i ger cumplit.

(Frigiderul)

Și afară și în casă, ghici ce e?

(Ușa)

Am o trăsură mare, la vale fuge tare,
La șes înnebunește, la deal găfâiește.

(Tronul)

LAROUSSE

PENTRU
TINERET

De la egipteni la vechii greci

Acolo unde oamenii au cultivat pământul și au crescut animale, ei s-au hrănit mai bine și s-au înmulțit. Căpeteniile și regii s-au adunat pentru a clădi regate sau imperii.

Imperiul faraonilor

Printre imperiile din Antichitate, cel egiptean a durat aproape 3000 de ani. Cu 3000 de ani înaintea erei noastre, în Egipt domnește un faraon. El locuiește într-un palat. Înconjurat de preoți, el este un intermediar între cer și pământ, între zei și oameni. El pune la treabă scribi, care numără toate bogățiile împărăției sale, îi scriu istoria, fixează legile în piatră. Cu poporul și cu arhitecții săi, ridică cetăți, palate, morminte, piramide... monumente mărețe, clădite pentru eternitate. În fruntea războinicilor lui, el se apără de alți prinți, care caută să cucerească bogata vale a Nilului.

Alte imperii

Către 1700/-1200: Imperiul Hitit. Capitala: Hattusa, în Anatolia

Către -1250/-600: Imperiul asirian. Capitala: Ninive, în Mesopotamia

Războiul Antic

Având drept singure ajutoare elefanții, caii, primele care și triremele (nave cu rame)... „luptătorii pedestri”, înarmați doar cu o lance, o spadă și un scut, obțineau victoria prințului sau a cetății lor și reușeau cucerirea unor uriașe imperii. Războinicii aceștia pictați pe o vază, sunt hopliți greci.

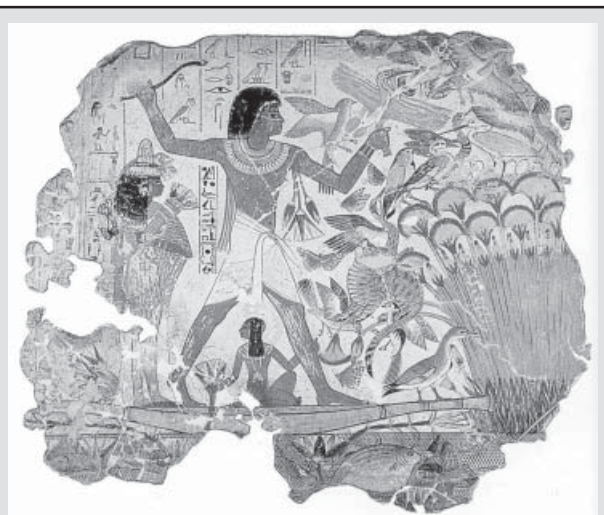
Către -625 / -540: Imperiul babilonian. Capitala: Babilon, în Mesopotamia

Către -556 / -331: Imperiul persan. Capitala: Persepolis

Lumea greacă

Un ținut uscat și muntos, insule și, mai ales, marea, iată în ce constă lumea

greacă. Orașele populate de artizani, de negustori, de marinari... mereu gata să încerce aventura traversării Mediteranei, pentru a se așeza în altă parte, pentru a fonda un port, o colonie aliată cetăților lor. Vechii greci s-au numărat, precum romanii, printre strămoșii noștri europeni. Înaintașii lor erau cretanii, miceenii, acei constructori fabuloși, sau chiar creatorii unuia dintre primele alfabete. În secolul al V-lea, cetatea Ateinei domină lumea greacă, cu templele și zeii ei, cu judecătorii și legile ei, cu guvernarea de către popor (democrație), ca și cu filozofii, savanții, poeții, actorii, artiștii săi cu sclavii și țărani ei, care hrănesc cetatea, negustorii care îi aduc bogăție, războinicii și sportivii care luptă pentru gloria ei între alte cetăți. Un străin, Filip al Macedoniei, și apoi fiul lui, Alexandru, vor profita de aceste conflicte, pentru a-și lărgi în mod considerabil imperiul. Începând cu secolul III î.Cr., Romanii atacă, apoi domină lumea greacă.

Pe malurile Nilului

Pescuit și vânătoare în mlaștini, culturi pe terenuri inundate în fiecare an: fără apele Nilului, Egiptul ar fi un deșert. (Scenă pictată pe zidul unui mormânt - British Museum, Londra)

Tiberiu Netea, student la Universitatea Corvinus

Tiberiu Netea a absolvit Liceul „N. Bălcescu” din Iula în anul 2004. Pentru activitatea culturală și bunele rezultate la studii a fost distins cu „Placheta Bălcescu”. A urmat apoi Universitatea Corvinus din Budapesta, dorindu-și să însușească administrația publică.

– Încă în anii de liceu m-am gândit foarte mult, care cale să mi-o aleg. Mă interesează foarte mult administrația publică și, în general, faptul „cum funcționează statul”. Am discutat foarte mult despre acest subiect cu tatăl meu și cu mama mea. Ne-am consfățuit, și întărit de ei am ales Universitatea de Administrație Publică din Budapesta. În cadrul Universității Corvinus din Capitală avem această secție și dacă lucrurile vor merge așa ca până acum o să termin în aprilie anul 2009. În caz dacă am posibilități voi rămâne și pe mai departe la Budapesta. Aș dori să lucrez în cadrul Administrației Centrale, mă

interesează mult viața publică minoritară.

– În această lună faci practica obligatorie la Departamentul pentru Minoritățile Naționale și Etnice din cadrul Cancelariei Primului Ministru. Alegerea a fost obligatorie sau la liberă alegere?

– La Universitate este obligatoriu ca să mergem în practică de două ori câte o lună. Nu e necesar să fim în practică în cadrul Administrației Centrale. Prima lună am fost în practică la Bichisciaba, la Oficiul Regional de Administrație Publică din Sudul Ungariei, iar a doua lună la Budapesta. Am ales departamentul pentru că și eu sunt român din Ungaria, dar și

pentru că îl cunosc bine pe referentul de la Departament, pe Ștefan Frătean, care mă ajută foarte mult. Îmi mulțumesc domnului Frătean și pe această cale, pentru observațiile pertinente și pentru contribuția sa prețioasă.

– Care este sarcina ta în timpul practicii?

– Am început practica la 1 septembrie, la Secția de politică minoritară și la Secția de drept a minorităților. Spre bucuria mea, directoarea Departamentului, doamna Németh Erika, și-a dat acordul să-mi fac parctica, pe lângă cursurile universitare, până la 20 ianuarie anul viitor. În practică suntem în ajutorul referenților minoritari. La începutul practicii, cei 13 referenți minoritari din Ungaria ne-au privit ca pe niște colegi și am avut posibilitatea să facem cunoștință cu funcționarea departamentului. A. Cioca

POVESTEA SĂPTĂMÂNII

Dovleacul și vița-de-vie

Nu te urca unde n-ai locul... De ce cazi mai de sus, îți spargi capul mai tare!

Întâmplarea asta s-a petrecut demult. Vița-de-vie se urca însă și atunci pe araci tot așa ca și acum. Dovleacul se târa pe jos, precum îi este obiceiul. Deodată, dovleacul s-a rățoit spre vița-de-vie ce se-nsorea și își creștea frunzulițe tinere pe lăstari:

– la dă-te jos de-acolo, mai lasă și pe alții să se urce pe arac!

Vița-de-vie și-a întors capul visătoare spre dovleac:

– Ce vrei, dovleacule? De ce ești supărat?

– De ce să stai întruna tu pe sus, iar eu să-mi port fructul în tină?

Numai pentru că țărâmul n-a vrut să-mi pună și mie un arac?

– Poartă-te cum ți-e portul, vorbește cum ți-e vorba! a grăit blând vița-de-vie. Țărâmul a știut ce face.

– Ce tot pălăvrăgești acolo? a început iar dovleacul. Ce fruct dai tu? Ciorchine cu bobite. Dar ce dau eu? Coșcogeamite dovleac!

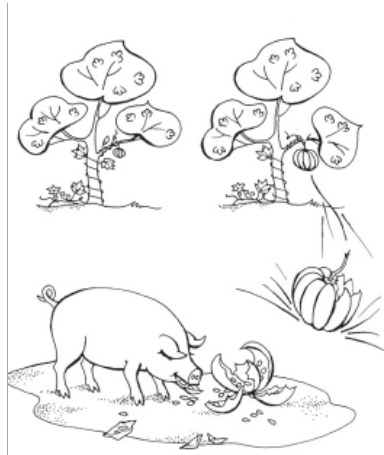
S-au tot certat și nu s-au înțeles. Până la urmă, dovleacul s-a hotărât să urce și el la fel de sus ca și vița-de-vie. A și ajuns până în vârful unui copac. Vița-de-vie se însorea în timpul zilei, înflorise, se scuturase, încetul cu încetul se coceau boabele. Dovleacul avusese și el o floare galbenă care se prefăcuse cu timpul într-un fruct alb-verzui. Și fructul

se cocea, se tot umfla. Devenea tot mai mare, tot mai greu. Abia se mai ținea...

Și într-o zi, se întâmplase ce era de așteptat. Vrejul n-a mai putut să țină atâta greutate. S-a rupt..., dovleacul a căzut și s-a lovit și de arac..., a bufnit de pământ..., coaja s-a spart și semințele s-au revărsat...

Tocmai atunci trecea pe acolo un purcel. Când a văzut dovleacul, s-a repezit la el și l-a mâncat. Cine l-a pus pe nățăflețul de dovleac să fie așa de pizmaș și fără minte.

Poveste prelucrată de Lucia Borza

Conferința studenților români la Budapesta

În perioada 7–9 noiembrie, Institutul Cultural Român din Budapesta, în parteneriat cu Societatea Interculturală Româno-Maghiară și Asociația Studenților Români din Ungaria organizează conferința internațională a studenților români „România dintre alte hotare”, la sediul Hotelului Hunor.

Acest eveniment pune bazele unei platforme, unde reprezentanții asociațiilor studenților români din străinătate să se întâlnească și să dezbată modalitățile prin care studenții pot contribui la promovarea imaginii României și la dezvoltarea relațiilor bilaterale.

Au fost invitați să conferențieze și să dialogheze cu studenții importanți reprezentanți din partea instituțiilor statului, organizațiilor și instituțiilor românești de peste hotare, din mediul academic, business și oameni de cultură. Printre aceștia se numără: Ireny Comaroschi, ambasadorul României în Republica Ungară, Brîndușa Armanca, director ICR Budapesta, Eugen Tomac – Președinția României, relațiile pentru diaspora română, Mihai Gheorghiu – Secretar de stat pentru relațiile cu românii de pretutindeni, cultură, educație și știință, Lizica Mihut, rector al Universității „Aurel Vlaicu” din

Arad, Andrei Bogdan Țârnea – Director Romanian Information Centre Belgium, Ramona Mitrea – Fundația Rațiu, Marea Britanie, Dan Puric, actor și regizor, Liviu Matei – Secretar Academic Central European University, Ștefan Horvath, antreprenor Ungaria.

Pe 18 septembrie 2008, reprezentanții studenților români la Budapesta s-au întâlnit la sediul ICR Budapesta cu Horia Roman Patapievici, președintele Institutului Cultural Român, care a încurajat această inițiativă, prezentată și argumentată de către cei prezenți. Se urmărește astfel: dezvoltarea unei baze de date, care să cuprindă Organizațiile Studenților Români din Străinătate, constituirea Grupului de Inițiativă pentru înființarea Federației Internaționale a Studenților Români și dezvoltarea unui portal pentru studenții români din străinătate.

De asemenea, pe 8 noiembrie, ICR Budapesta dorește să prezinte la sediul său, spectacolul de teatru „Silent as the grave”, având la bază piesele „Rockaby”, „Breath” și „Not I” de Samuel Beckett. Regia spectacolului îi aparține lui Mihai Lucaciu, doctorand regie Central European University, Budapesta.

A.C.

Viața și opera Părintelui Iosif Trifa, întemeietorul pământesc al Oastei Domnului (1)

Lucrarea Oastei Domnului, inițiată de Iosif Trifa, este, desigur, opera Duhului Sfânt, prin Numele și prin Jertfa Domnului Iisus. Dar vasul cel prin care Dumnezeu a făcut această creștere a fost el, omul cu o unică putere de jertfă prin muncă, prin rugăciunea, prin iubirea și prin suferința sa în slujba Domnului Iisus Hristos.

aceștia nu mai mergeau pe drumul Oastei, dar nu s-a despărțit niciodată de acest drum pe care îl arătase Hristos.

Cine a fost acest profet și apostol al lui Dumnezeu pentru vremurile noastre?

La acest răspuns îmi este de ajutor cartea scrisă de fr. Moise Velescu în două volume, cu titlul „Pro-

primare terminate în Certege, urmează gimnaziul din Brad. Continuă apoi alți patru ani la gimnaziul din Beiuș. Dar și acestea vor trece și va merge să urmeze cursurile teologice la Sibiu. Întors de la învățătură cu două diplome: de preot și de învățător, imediat este numit învățător în satul Vidra (astăzi Avram Iancu) din județul Alba.

În toamna anului 1911 se căsătorește cu nepoata lui Avram Iancu, Iulia Iancu.

În cei zece ani de păstorie a înțeles că darul preoției nu-i o unealtă de făcut bani, el nu sta în haine, ci în viață. Darul nu se poate lua, se poate „pierde”, dacă nu e aprins. Din darul aprins ies predici, ies în suflete, ies mișcările, fapte și ajutor pentru păstoriți. Darul nu e în hainele din Biserică, ci el trebuie să fie în inimă, în suflet, în mișcările, vorbele și faptele preotului, oricând și oriunde. „Popa-i popă până-i îmbrăcat în hainele din Biserică, încolo-i om și el” – asta este o vorbă bună.

În 1918, după ce i-a murit, pe rând, trei din cei patru copii, și-a înmormântat și soția, răpusă de molima gripei.

În condițiile astea, l-a găsit chemarea de la Mitropolitul Sibiului spre a merge acolo pentru tot lucrul său de viitor.

În cei zece ani de la Vidra a lucrat și luptat neobosit, în mai toate gazetele și revistele din țară. Dar cea mai grea și mai însemnată misiune era slujba de redactor al noii gazete pentru popor „Lumina Satelor”, care apărea cu primul ei număr la Anul Nou 1922.

Cu un an mai târziu în noaptea Anului Nou 1923 dintr-o hotărâre și un legământ nou și sfânt, a lăsat chemarea și s-a deschis valul voluntariatului Oastei Domnului. Profetul lui Dumnezeu, profetul vremilor noastre și al neamului nostru își regăsisse identitatea sa.

Era târziu și el era singur. La masa de lucru din locuința sa Părintele Iosif stătea în fața foilor albe, cufundat în gânduri și privind departe. Iată, gândea

el, au trecut treizeci și patru de ani din viața mea. Ce am făcut eu, cu adevărat, pentru Dumnezeu meu căruia l-am jurat legământul cutremurător al preoției, făgăduindu-i slujire și roadă? Ce am făcut eu, cu adevărat pentru poporul meu căruia îi jurisem tot devotamentul meu în conștiința mea? Cu un amar simțământ de durere și de rușine vedea stările în care se zbăteau țara și poporul. Și la fel, neputința lui în fața acestor stări. Crimele, hoțiile, judecățile, divorțurile, tulburările și toate nelegiuirile provocate de puhoaiile de alcool revărsate peste țară din sute de fabrici, și din miile de cârciumi, au făcut pe atunci țara și poporul român cel altădată atât de vrednic, un exemplu grozav de urât pentru toate popoarele din jurul ei. Din tot orașul răzăbăteau până în cămăruța lui și până în fundul sufletului său, strigătele, urletele de bețivi, zgomotele de muzici și tobe ale revelionului. Un cârd de bețivi trecea chiar pe sub fereastra lui, spărgând cu larma unor cântece murdare și a unor sudalme grozave, pacea căsuței lui liniștite. Și sufletul părintelui se strânse cutremurat. Ce am făcut eu pentru ca acești nefericiți bețivi și suduitori să-și dea seama, cutremurați și îngroziți, de păcatul și pierzarea lor? Ei merg, fără să-și dea seama, la o pierzare sigură, dar eu știu cutremurător de bine lucrul

acesta. Ce-am făcut eu pentru ca Hristos să fie adus până la ei, iar ei aduși până la Hristos? Ochii i se opri ră îndurerați asupra Psaltirii lăsate de mama lui. Se prăbuși pe genunchi și mâinile i se împreunară înălțate în rugăciune, peste Psaltirea mamei. Își ceru iertare pentru toți anii petrecuți cu atât de puțin folos. Cu o nestăpânită revărsare a inimii se preda din nou lui Hristos, cu o hotărâre și un legământ nou ca, din clipa aceasta să ia, puternic un nou drum în lupta lui.

Toți cei care au voit și sau hotărât să intre în lupta contra beției și sudalmei, au iscalit această hotărâre. Și așa a început să crească an de an această înfrățire duhovnicească, îmbrățișând într-o singură lucrare, zeci, sute de mii de fii ai neamului nostru (la zece ani numărul ostașilor se număra la șazece de mii, iar în câțva ani depășește numărul de trei sute de mii) sub brațele Crucii lui Iisus cel Răstignit. Întreaga operă publicistică a Părintelui Iosif o putem numi „o școală a Bibliei”, pentru că cărțile și calendarele scrise, tipărite și răspândite de el a ajuns la 1.032.000 exemplare (și asta s-a realizat numai până în 1938, anul în care moare Părintele!) De atunci până în prezent numărul publicațiilor tipărite de editura sibiană, depășește ori și ce așteptare.)

(Va urma)

Bertold Netea

Părintele Trifa a iubit Biserica și credința noastră strămoșească nu numai ca ostaș ci și ca preot al ei. A ținut totul și n-a lepădat nimic din adevărurile ei. A cinstit totul și n-a disprețuit nimic, de cât păcatul, care nu era al ei, ci al oamenilor slabi din ea. Oamenii slabi trupește sunt de obicei niște fricoși și retrași, ca animalele slabe. În fața primejdiei fug. În fața mai marilor se târăsc, se prefac sau se ascund. Dar el, cu un curaj unic, cu o putere unică, s-a împotrivit tuturor „munților” lumești care îl amenințau, tuturor fiarelor care veneau împotriva lui. S-a putut despărți de toți prietenii săi dacă

fetul vremurilor noastre” tipărită în anul 1998 și 2000 de editura „Oastea Domnului” care se află în Sibiu.

Părintele Trifa s-a născut la 3 martie 1888, în comuna Certege, județul (pe atunci) Turda, ca cel de-al patrulea din cei șase fii al familiei Dumitru și Ana Trifa.

Când părintele avea doar 7 ani îi moare mama sa, care la patul morții, înainte de despărțire pune în mâinile lui o unică comoară, Psaltirea, cea pe care o citea ea. Psaltirea mamei va fi, pentru realizarea viitoarei sale misiuni, ceea ce a fost toiagul, pentru misiunea lui Moise.

După cele patru clase

„Oastea Domnului” din Micherechi împlinește 80 de ani

„Oastea Domnului” din Micherechi sărbătorește duminică, 9 noiembrie, cea de 80-a aniversare de la înființare. Programul duhovnicesc va avea loc de la ora 15.00, la casa „Oastei Domnului” din Micherechi.

La program va participa preotul Marian Mărcuș din Caransebeș.

Conducerea „Oastei Domnului” invită cu mult drag pe toți cei care vor să participe la sărbătoarea noastră.

Am fost clopot

*Am fost clopot de furtună tras a-nștiințare,
Când se adunau grămadă norii peste zare.
Am dorit atunci puternic să feresc de moarte,
Până nu se înnoptează zarea prea departe.*

*Și-am fost clopot de alarmă tras sunând în dungă,
Să vă pot trezi din vreme, foc să nu v-ajungă.
Am dorit atunci ca ochii toți să se deschidă,
Că vrăjmaș viclean întinde curse să ucidă.*

*Și-am fost clopot de chemare, glas de mamă bună,
Către inima și vatra caldă și străbună.
Am dorit atunci să-ntoarcă minți împrăștiate
Spre-ndreptările frumoasei căi adevărate.*

*Astăzi sun a rugăciune și a sărbătoare,
Pregătire pentru ceasul Zilei viitoare,
Priveghere-n așteptarea Mirelui ce vine...
Cine mai aude să-nțeleagă bine!*

Un bucătar de aur

Expoziția culinară internațională de la Erfurt este cunoscută în lumea bucătarilor șefi cu numele de „Olimpiada culinară”, fiind una dintre cele mai importante competiții din lume de acest gen. În perioada 16–24 octombrie, bucătari din județul Bichiș, printre care se numără și meșterul bucătar de origine română *Gheorghe Ambruș* din Jula, au participat la Erfurt în Germania la cea de-a patra ediție a olimpiadei internaționale a bucătarilor. Județul Bichiș anul acesta s-a dovedit a fi la înălțime, participând cu echipa gastronomică „Team”, care s-au întors acasă cu două medalii de aur și una de argint. Cu una dintre medalile de aur se pot mândri și românii din Ungaria pentru că este reușita românului nostru *Gheorghe Ambruș* din Jula, originar din Chitig haz. Despre experiențele acestuia la concursul internațional o să revenim în numărul următor.

A. Butar

Regele Mihai la 87 de ani

Regele Mihai a împlinit sâmbătă, 25 octombrie, vârsta de 87 de ani. Ziua sa de naștere este și cea a Armatei Române. Și nu a fost aleasă întâmplător aceasta din urmă. Elibera-

rea Transilvaniei a fost făcută în 1944 tocmai pentru a sărbători ziua de naștere a Suveranului. De ziua Regelui, Familia Regală a pregătit nu o sărbătoare publică, ci un concert în urma căruia să se strângă fonduri pentru tinerii artiști. Fundația Principesa Margareta a României a fost beneficiara unui recital de pian extraordinar oferit cu generozitate de maestrul *Dan Grigore*, unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați pianiști români contemporani. Concertul a avut loc la Ateneul Român.

Noi dicționare româno-maghiare

Editura Didactică și Pedagogică din București a editat recent un nou dicționar tehnic româno-maghiar și maghiaro-român. Anunțul a fost făcut de *Dáné Károly*, directorul general al Editurii Didactice, care funcționează în subordinea Ministerului Educației și Cercetării de la București. *Dáné* a mai informat că cei interesați se vor putea bucura în scurt timp și de alte dicționare de specialitate româno-

maghiare și maghiaro-române. Dicționarul economic este deja sub tipar și sunt în curs de pregătire dicționarele de protecție a mediului, turistic și de administrație publică. Un grup de specialiști lucrează deja la un dicționar de specialitate în domeniul proiectelor europene, care însă va fi trilingv: român, maghiar și englez. Apariția acestuia este prevăzută pentru prima parte a anului 2009.

E.I.

Colaborarea femeilor din Jula și Oradea

Miercuri, 22 octombrie, un grup de femei din Oradea au efectuat o vizită în orașul Jula, vizită în cadrul căreia doamnele, 30 de membre ale Uniunii Femeilor filiala Bihor, s-au întâlnit cu reprezentanți ai comunității românești din acest oraș. După ce au admirat orașul, au făcut un scurt popas la Catedrala Ortodoxă Sf. Nicolae din Jula, unde au fost întâmpinate de *PSS Episcopul Siluan* și ieromonahul *David*, în urma căreia au trecut pe la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, unde au fost primite de *Eva Iova-Simon*, redactor șef al săptămânalului „Foaia românească” și de *Ioan Fodoreanu*, consul general al României la Jula.

De la organizatoarea și coordonatoarea proiectului, *Viorica Cherteș*, am aflat că prin această acțiune doamnele din Oradea au dorit să reîntregească legăturile cu comunitatea română din Jula și, în același timp, să colaboreze în realizarea cât mai multor proiecte comune. *Voichița Rad*, vicepreședinta Uniunii Femeilor din Bihor ne-a informat că această uniune este afiliată unei federații internaționale și cuprinde femei din toate țările și din toate păturile sociale începând de la doamne care lucrează în producție, în diverse unități, până la doamne care lucrează în învățământ, economiste, juriști, etc. *Uniunea Femeilor Bihor* cuprin-

de mai multe acțiuni care abordează, printre altele, teme vizând drepturile copiilor defavorizați economic, social sau financiar, și bineînțeles a vârstnicilor. Munca depusă de aceste femei este muncă voluntară, în Uniune fiind membre peste 200 de doamne, iar dintre acestea un sfert active, în sensul că își fac mai mult timp liber pentru a se ocupa de probleme și de organizarea activităților sociale sau culturale. Uniunea Femeilor din Oradea va organiza, pe 15–16 noiembrie, un șir de manifestări cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii din Mediul Rural, la care vor fi invitate și câteva doamne române din Ungaria.

Anca Butar

Micherecheni la Festivalul Verzei din Bihor

Sătenii din Toboliu, localitate din județul Bihor, s-au adunat sâmbătă pe pajiștea din localitate pentru a participa la cea de-a treia ediție a Festivalului Verzei. Pe pajiște s-au adunat oficialități locale, europarlamentari, deputați, numeroși bihoreni, precum și invitați de la Micherechi. Principala sursă de venit a localnicilor de aici este varza, majoritatea lor cultivă această plantă legumicolă. În fiecare an, ei participă la o competiție – Cea mai mare varză – în cadrul

acestui Festival și se mândresc cu cea mai mare căpătână.

Anul acesta varza unui sătean a fost, ochionetric, cea mai mare și a fost aproximată la 10 kilograme. La festival localnicii s-au întrecut în gătit sar-

male și alte preparate din varză la ceaun.

Cultivatorii de varză au fost premiați pentru cea mai mare varză, în timp ce bucătarii au fost premiați pentru cea mai bună specialitate.

A.B.

Radu Pavel Gheo Vați Uța (2)

Pe ea se distingeau, printre litere cu accente ciudate, „100 euro” și, în dreapta, o sumă mult mai mare, cu „HUF” la sfârșit. Geambazu ajunge în sfârșit lângă Cornel, se uită la bani, la chitanță, și se încruntă.

– Ce făcuși? Păi, nu-ți spusei să aștepti, măi Cornele, măi? Acu’ schimbași o sută de euro!

– Cum o sută, că io-i arătai că douăzeci! Cum o sută?! se întoarce el către tânăra de la ghișeu.

– Ia să văd, îi luă grasul chitanța și banii din mână. Începu să numere.

– Zece, doișpte, paispe, șaispte... vreo optspte mii de forinți. Na, ce făcuși?... Schimbași în pagubă. Că trebuia să fie vreo douășcinci de mii.

Între timp, în spațiul îngust al ghișeului apărură discret un bărbat masiv, cu o uniformă neagră, de agent de pază. Cornel și Geambazu ieșiră de-acolo și se uită iar pe panourile mari, electronice, ce afișau cursul la zi.

– Of, Cornele! se vaită Geambazu. Te fripseră ungurii! Exact șmecheria de-o face vărui-mio Tilică în Craiova... Țăla cu casa de schimb și cu nevastă-sa cu alimentara din centru. Are și el două panouri și-ntr-o parte scrie sus că dacă schimbi peste zece mii de euro îți dă atât, și-n partea ailaltă că dacă schimbi sub zece mii îți dă atât, cu f’un sfert mai puțin. Băi, vere, da’ ce-ți făcurăă! Pierduși f’o douășcinci de euro ca popa.

– Să mă duc să-mi dea banii înapoi... șopti Cornel.

– Ce bani să-ți dea înapoi? Ce, Tilică dă la vreunu’ înapoi? Semnași chitanța, nu? Pfui, vere... Vezi, dacă mă așteptai...

Cornel nu era așa convins că ar fi fost altfel, dar se gândi că dacă aștepta, poate că ar fi schimbat Geambazu primul. Fir-ar al naibii cu graba lui cu tot! Furios pe fetișcana de la ghișeu, pe el însuși și pe toată Budapesta, o porni hotărât înainte.

Dă-i în aia mă-sii, Geambazule! Mă fripsei, mă fripsei. Hai că fac cin-

ste. Nu mai arunca și tu banii pe degeaba.

□ □ □

Cornel și Geambazu se întoarseră la autotocar spre seară, amețiți bine de tot. Geambazu era și mai roșu la față decât de obicei și râdea necontrolat, iar Cornel rostea vrute și nevrute pe un ton furios, fluturându-și mâinile lungi. Orice spunea, tovarășul lui izbucnea mereu într-o cascadă de hohote, de nici nu mai știa dacă furia lui Cornel era reală sau mimată, ca să-și amuze amicul.

Ce-i drept, după întâmplarea de la casa de schimb valutar, lui Cornel, nu păruse să-i mai placă nimic în mareața Budapesta.

‘Tu-le muma-n cur de bozgori! Răbufnea el, uitându-se la clădirile vechi, la bisericile pătrătoase sau cu turlă gotică, ațintite spre cer, la un palat mare de pe un deal. Toate le făcură grofii lor pe pielea românașilor noștri cât ținură Ardealul la ei!

Mergeau ce mergeau prin oraș, apoi Cornel izbucnea iar:

– Băi, vere, da’ ce-i cu atâtia blonzi pe-acilea?

Ăștia nu trebuia să fie negricioși și cu mustăți? Li s-o fi stricat rasa, ‘tu-le rasa lor, cu Vați Uța cu tot!

Geambazu pufnea în râs și încerca să-și mai calmeze tovarășul:

– Taci, Cornele, că te aude vreunu’!

– Și ce dacă m-aude? Ce, pricep bozgorii românește?

– O mai pricepe. „Bozgor” s-ar putea să știe și ei ce-i...

– Las’ să știr, ‘tu-i în cur pe mă-sa!

S-au oprit să bea bere la o terasă, la două, la trei. Cornel se îndârjea să cheltuiască cât mai mult din forinți, dar tot îi rămaseră o grămadă.

– De ce nu-i schimbi înapoi în euro, Cornele? Întreabă Geambazu. De-acu’ băurăm, mâncărăm, iar băurăm... Nici nu mă lăsați să-mi plătesc partea.

– Nee! se împotrivi Cornel, ridicând un deget, pe care îl balansă energic de la stânga la dreapta și înapoi. Să mă fure iar vaca aia de pe Vați Uța, ‘tu-le Vați Uța lor și pe cine-a inventat-o.

S-au oprit la o altă terasă. Cornel a întors privirea și a văzut o clădire impozantă de pe malul Dunării.

– Aia ce-o fi, Geambazule?

– Țăla-i Parlamentul lor, îi răspunse grasul, care reținuse vreo două locuri din oraș. Uite, fir-ar a dracului, de ce nu puterăm să facem și noi din astea?

– Păi, cum să facem, mă, cum să facem? Da’ ți-aduci aminte cum ne povestea nouă profesorul de istorie la liceu, cum fură românii acilea cu armata în nouă sute nouășpe? Că ungurii vrură să ne ia iar Ardealul și se făcură comuniști. Ș-atunci veniră ai noștri peste ei și i-a ras pe toți, cu tot cu Vați Uța lor! Și un românaș de-al nostru se sui sus și puse o opincă chiar acolo, pe vârful Parlamentului lor. Adicăte! stătu-răți voi călare pe noi, da’ de-acu’ stăm noi călare pe voi.

– Da, atunci îi băturăm rău, aprobă Geambazu, Da’ ce folos? Ia uite ce clădiri! Uite ce curățenie! La noi de ce nu vezi așa ceva?

– Da’ ce, avurăm noi vreme să facem catedrale din astea? Noi, bieții de noi, ne tot băturăm cu turcii și cu otomanii și ăștia stăteau liniștiți la fereală și n-aveau nici o treabă.

Al doilea – sau al treilea – loc din Budapesta pe

care îl știa Geambazu era Podul cu Lanțuri de peste Dunăre. Cei doi l-au traversat, admirând Dunărea și barajele care curgeau la vale pe ea. Apoi Cornel ridică privirea și văzu tot felul de stegulețe în culorile roșu, galben și albastru, ce fluturau sus, pe stâlpii podului.

– Auzi, de ce puseră ăștia aci steagul nostru?

Geambazu răsă, amețit bine, după care înțelese întrebarea. Se uită și el.

– Ia uite-al dracu’ Ce știu eu? O fi că vine vreunul de la noi la ei în vizită. Poate chiar președintele...

Pe Cornel nu-l multumi răspunsul. Se uită mai bine și văzu că pe steag era și o stemă – alta decât cea a României. Exclamă:

– Băi, și steagul ni-l fură ră bozgorii!

□ □ □

Când cei doi ajunseră înapoi în parcar, autocarul era deja reparat. Șoferul dormea pe scaunul lui, lăsat mult pe spate, iar ghidul număra nerăbdător, din trei în trei minute, pasagerii adunați. După încă vreo două ore plecară. Instalația de aer condiționat tot nu funcționa, dar acum nu mai conta – erau aproape de casă.

Cornel și Geambazu adormiră, rezemându-și capetele în somn unul de altul. Răsuflarea le mirosea greu, iar lui Geambazu i se scursese un fir de salivă până pe reverul hainei. La un moment dat îi trezi ghidul:

– Dați încoace pașapoartele. Și douăzeci și cinci de euro.

– Douășcinci de euro? Pentru ce? Întreabă Cornel încă buimac.

– Pentru la noi, la vama românească, să nu ne facă controlul. Ce, nu știi? se miră sincer ghidul.

Cornel se scotoci după portofel, oftând:

Ăștia-s banii pe care mi-i fură bozgorii, ‘tu-i în cur pe mă-sa cu Vați Uța lor cu tot! Da’ măcar tot puserăm opincă noastră pe Parlamentul ăla al lor!

(Din volumul „Numele mierlei”, Editura Polirom, 2008)

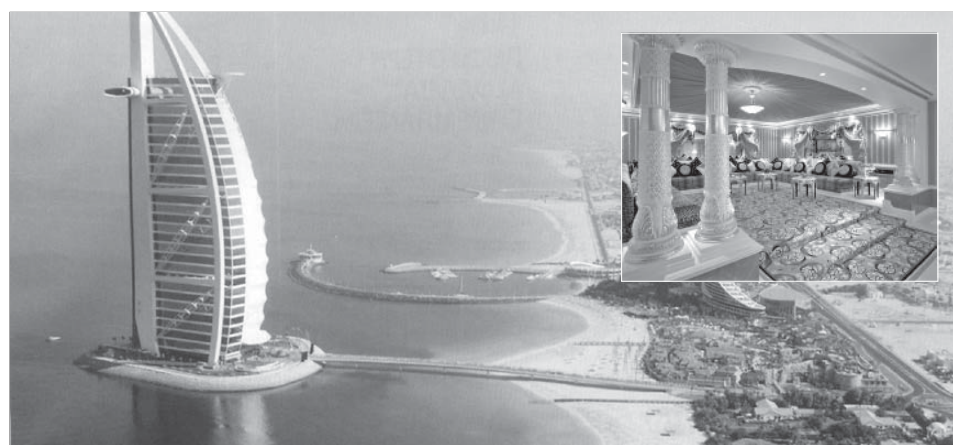
Miliardarii lumii dorm în cearșafuri românești

Singurul hotel de șapte stele din lume, Burj al Arab, din Dubai, își îmbracă paturile cu lenjerie produsă de o firmă din Sighișoara. Numele grele și scumpe din industria hotelieră din toată lumea apelează la o firmă românească pentru producerea așternuturilor fără cusur, albe, în care să-și răsfete clienții pentru câteva mii de euro pe noapte. Calitatea germană se îmbină perfect cu mâna de lucru românească la Parat Ro, o firmă din Sighișoara, al cărei profit este asigurat, în mare parte, de „milităria” nemțească impusă: produse cu „zero defecte” – informează ziarul Evenimentul Zilei.

Politica firmei veghează atent ca muncitorii să nu scape din vedere secretul

aceste plăpumioare și lenjerii pentru pat. A fost foarte greu, pentru că, odată

sortimente de perne puse la dispoziție, precum și privitul la o plasmă cu ramă din aur poate costa între 1.000 și 15.000 de dolari. Luxul cel mai sfidător îl oferă însă apartamentele regale cu paturi rotitoare cu baldachin, covoare cu imprimeuri de leopard, pereți îmbrăcați în foiță de aur sau tavane din sticlă. Curioșii se țin departe de uriașul de pe insula artificială din Dubai și pentru că

reușitei nemților în afaceri: atenția „deosebită” pentru fiecare detaliu și respectarea termenilor de producție.

Clienții pretențioși, printre care cel mai luxos hotel din lume, Burj al Arab, din Dubai, dar și lanțul Hilton sau vasele de croazieră, aștern lenjerii făcute de o mână de muncitori români, care trebăluiesc la mașinile de cusut, în două schimburi pe zi. Randaamentul ridicat, precum și managementul inteligent al calității sunt supravegheate atent de directorii firmei, care au început afacerea în 1998, cu doar trei angajați.

Comenzile ajung în Sighișoara prin firma-mamă din Germania, care poartă același nume. În zona industrială a orașului, hala de producție Parat Ro dă gata, o dată pe săptămână, câte o comandă care ia drumul nemților spre distribuție. Pentru a ridica standardele, germanii s-au oferit să școlarizeze muncitorii români, iar lucrul lor este analizat prin vizite dese la Sighișoara. „În 1998 am început cu trei angajați. Avusesem atunci o delegație în Germania, unde am primit oferta de a coase

întorși, trebuia să angajăm mai mulți oameni pe care să-i învățăm să coasă toate astea. În 2000 aveam 40 de oameni, ca mai apoi să ajungem la 450”, povestește începuturile legăturilor cu nemții Rodica Cotârlan, directoarea Parat Ro.

Așternuturile fabricate în Sighișoara pentru colosul de șapte stele din Dubai n-au modele speciale, nici culori care să fure ochii. Bumbacul alb de calitate, mercerizat, trece prin mâinile angajatelor, ca mai apoi să ajungă la firmele de distribuție pentru hoteluri. Prețul final al produselor se ridică, deoarece acestea trec prin mai multe companii de distribuție până la destinația ultimă. „Este o mândrie pentru noi să știm că produsele noastre ajung la hotelul din Dubai, unde dorm șahii sau șeicii. Înseamnă că am ajuns la un standard de calitate superior”, spune Rodica Cotârlan.

Considerat a fi singurul hotel de șapte stele din lume, hotelul Burj al Arab din Golful Persic are, pe cele 54 de etaje, duplexuri cu scări de marmură și majordomi personali. O noapte printre cele 13

Oamenii consumau droguri încă din Epoca de Piatră

De mai multă vreme, cercetătorii britanici bănuiau că oamenii s-au drogat încă din preistorie, însă până acum au lipsit dovezile care să susțină această teorie. Oamenii de știință au descoperit acum echipamentul folosit de triburile sud-americane preistorice pentru prepararea drogurilor halucinogene în vederea prizării sau inhalării lor. Quetta Kaye, de la Universitatea College London, și Scott Fitzpatrick, un arheolog de la Universitatea de Stat din North Carolina, au făcut aceste descoperiri pe insula Carriacou din Caraibe. Ei au găsit vase ceramice precum și tuburi pentru prizarea pudrelor produse din substanțe halucinogene sau inhalarea

fumului rezultat în urma arderii lor. Acestea par să provină din America de Sud, de unde au fost transportate în Caraibe între anii 400 și 100 î.H. Arheologii presupun, însă, că oamenii au folosit substanțe halucinogene încă de acum cinci mii de ani, însă nu au găsit încă dovezi directe care să le susțină teoria. Potrivit lui Richard Davenport-Hines, autorul unei istorii globale a narcoticelor, oamenii folosesc drogurile de mii de ani. Numeroși arheologi cred însă că și credințele spirituale au jucat un rol important în consumarea narcoticelor, drogurile fiind utilizate pentru a induce starea de tranșă în cadrul practicilor spirituale.

Foto

Fotbal

O victorie pierdută printre degete

Steaua București a întâlnit marți, 21 octombrie, pe teren propriu, formația franceză Olympique Lyon, într-o partidă contând pentru etapa a treia a Grupei F a Ligii Campionilor.

Steaua a început foarte bine partida cu Lyon și după numai zece minute conducea deja cu 2-0. Primul gol a fost marcat de *Arthur*, servit excelent de *Ogăraru*. După numai două minute, *Nicoliță* a executat foarte bine un corner, *Goian* a lovit mingea cu umărul și a înscris, un gol la care și portarul *Lloris* a avut un rol important. Lyonezii și-au revenit repede și în minutul 23, *Keita* a reluat din vole, violent și *Zapata* nu a putut interveni. Peste numai un minut, același *Keita* a ratat o nouă ocazie, fiind oprit de această dată de portarul columbian. În minutul 30, incursiunea lui *Edersson* pe partea stângă face ravagii, dar *Keita* șutează pe lângă. *Benzema* a fost cel care a adus egalarea, în minutul 32, după ce a fost lăsat nemarcat de steliști în centrul careului. Atunci când oaspeții au dat impresia că domină partida, a venit o nouă ocazie construită bine de steliști. *Nicoliță* a obținut un corner pe care l-a executat tot el și *Ovidiu Petre* a marcat pentru 3-2. Golul a încheiat o primă repriză foarte bună pentru echipa lui *Lăcătuș*. Partea a doua a început în nota de dominare a francezilor. *Benzema*, *Edilsson* și *Makoun* l-au întrebuițat serios pe *Zapata*, dar portarul columbian a reușit de fiecare dată să respingă. Ca orice mare echipă, Olympique a presat continuu, iar în minutul 69, nou intratul *Fred* aduce egalarea după o greșeală a lui *Petre Marin*.

Peste numai două minute, *Benzema* a fructificat o centrare excelentă a lui *Juninho* și francezii au preluat conducerea. *Fred* a reușit dubla pe final, în minutul 90, și Steaua a pier-

dit la ele, din moment ce am pierdut jocul. Trebuie să reparăm aceste greșeli și să ne jucăm șansa până la capăt. Ne-a speriat rezultatul, faptul că puteam să câștigăm", a explicat *Lăcătuș*.

Gigi Becali l-a desființat pe tehnicianul Stelei, *Marius Lăcătuș*. L-a criticat în mod special pentru faptul

dut printre degete o victorie imensă în Champions League.

Marius Lăcătuș a spus că jucătorii săi le-a lipsit șmecheria în partida cu Lyon și că aceștia ar fi trebuit să țină de rezultat prin orice mijloace. „Trebuia să fim mai șmecheri fotbalistic vorbind și să încercăm să ținem jocul departe de poarta noastră! E greu să sperii la un rezultat pozitiv atunci când faci cadouri unei echipe ca Lyon... E păcat, pentru că am condus cu 2-0. Am făcut greșeli mari. I-am dat posibilitatea Lyon-ului să joace așa cum vrea. E o echipă de contraatac. Pot fi găsite și plusuri în evoluția noastră, dar nu este cazul să ne gâ-

că la scorul de 2-0, Steaua nu s-a retras în apărare și a continuat să atace, devenind pradă ușoară pentru Lyon. „Sunt așa de amărât că nu știu ce să spun... Ce-a jucat Steaua? N-a jucat nimic! O echipă care are 2-0 și pierde nu înseamnă că a jucat fotbal! Când ai 3-2 la pauză, nici o echipă din lume nu te mai poate învinge. Avem jucători, dar nu avem antrenor! Păi cum e posibil la 2-0 să mai ai doar patru jucători în apărare? Trebuia să fie pădure de jucători în careul nostru! Cum să mai revină cineva vreodată de la 2-0 în fața lui *Becali*? Insulele Feroe cum a rezistat? Nu te retragi la 2-0, de ce nu o faci la 3-2. Se vedea clar că nu mai putem înscris. Dacă vezi că nu poți, atunci ce faci? Te aperi! Dar *Lăcătuș* n-a înțeles acest lucru. După ce am dat trei goluri cu noroc, nu știu ce a fost în mintea lui *Lăcătuș*, că se vedea clar că noi nu mai puteam marca. Ce vroia el, să batem cu 5-0?!”, a declarat *Becali* la Sport.ro. În dimineața următoare meciului, antrenorul tehnician al Stelei, *Marius Lăcătuș* și-a dat demisia. C.B.

Impresiile unui tânăr după meciul CFR Cluj și Chelsea

CFR reușește o remiză istorică în fața lui Chelsea! Campioana României nu a fost cu nimic mai prejos decât echipa lui *Abramovic*. CFR Cluj și Chelsea au încheiat la egalitate, scor 0-0, meciul care s-a disputat pe 1 octombrie 2008, în a doua etapă din Grupa A a Ligii Campionilor. La acest mare meci a participat și un tânăr din Micherechi, *Mihai Sava*, elev al școlii generale din Micherechi, clasa a VII-a, cu care am stat de vorbă despre impresiile lui.

– Am auzit că și tu ai avut prilejul să participi ca spectator la marele meci de fotbal din Cluj. Ne-ai putea spune cum ai ajuns acolo și cu cine ai fost?

– Un grup de români din Ungaria s-au organizat să participe la această partidă de fotbal și împreună cu tatăl meu am făcut parte din acest grup.

– Ce te-a impresionat când ai ajuns pe stadion?

– M-a impresionat mărimea stadionului plin de spectatori, felul cum au fost îmbrăcați suporterii CFR-ului, în culorile specifice clubului (alb și vișiniu), felul cum au susținut suporterii echipa lor preferată, pentru prima dată înțelegând și eu ce înseamnă o galerie organizată. Am fost impresionat de jucătorii celor două echipe chiar din momentul ieșirii lor din vestiare. M-am bucurat pentru că am avut ocazia să văd pe viu jucători de talie mondială.

– Cu cine ai ținut și ce pronostic ai dat?

– Echipa CFR Cluj participă pentru prima dată în Liga Campionilor și pentru că este din România, mi-am dorit să câștige Clujul. Îmi plac și alte echipe din alte țări ale Europei, precum este Chelsea, de aceea eu m-am gândit la un meci egal.

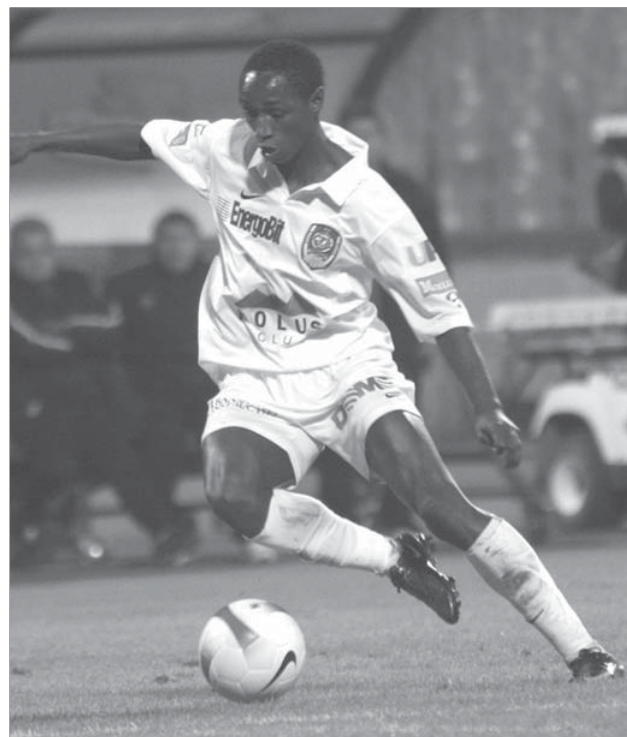
– Cum te-ai simțit la finalul meciului care s-a terminat la egalitate?

– Nu am fost dezamăgit. Ambele echipe au luptat ca să marcheze și așa fi dorit să văd cât mai multe goluri, dar, din păcate, n-am avut această șansă. Am fost impresionat de atacurile ambelor echipe.

– Și ca ultimă întrebare: ești pasionat de fotbal, care este echipa ta preferată? Ți-ai dori să mai participi la astfel de meciuri?

– Dintre toate sporturile, cel mai mult îmi place fotbalul. Echipa mea preferată este FC Barcelona. Mi-aș dori să pot participa la cât mai multe meciuri de nivelul Ligii Campionilor.

Casian Bun

TVR 1

Luni 3 noiembrie

6.00 Trezirea la apel 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Partenerii 10.00 Serial. Prăvălia de antichități 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Buletin electoral 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Citește și mai departe 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Eureka 20.10 Emisiune electorală 21.15 Un candidat la președinție – Barack Obama.

Mărti 4 noiembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Partenerii 10.00 Serial. Prăvălia de antichități 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Atunci și acum 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Anatomia lui Grey 20.10 Emisiune electorală 21.15 Un candidat la președinție – John McCain.

Miercuri 5 noiembrie

6.00 America a votat! 9.20 Arhivele Unirii 9.30 Serial. Partenerii 10.00 Serial. Prăvălia de antichități 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convi-eșuirii 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Ochiul magic 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. Agenția PSYCH 20.10 Emisiune electorală 21.15 Film. Omul anului.

Joi 6 noiembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Partenerii 10.00 Serial. Prăvălia de antichități 11.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Interes general 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. CSI-Crime și investigații 20.10 Emisiune electorală 21.15 Film. Revoluția.

Vineri 7 noiembrie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 7.15 Trezirea la apel! 9.00 Deșteaptă-te române! 9.30 Serial. Un om bun la toate 10.00 Serial. Legenda spiridușilor 11.00 Miezul zilei cu Leonard Miron 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Bazar 14.30 Emisiune electorală 15.30 Magazin de protecție a mediului 16.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 17.00 Europa de privește 18.00 Jurnalul TVR 19.15 O dată-n viață 21.15 Film. O femeie drept răsplătă.

Sâmbătă 8 noiembrie

6.00 Cântecul amintirii... amintirile cântecului 6.30 Semne 7.00 Debut 50 plus 8.00 Desene animate 9.00 Povestea filmului 9.30 Arca lui Noe 10.30 Vânt din pupa. Prima Regată Internațională desfășurată în Marea Neagră 12.00 Emisiune electorală 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Ne vedem la TVR 14.20 Andografia săptămânii 14.30 Ne vedem la TVR 16.00 Garantată 100% 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Mireasă și prejudecată 21.10 Film. Păcatele tinereții.

Duminică 9 noiembrie

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Neliștea inteligentă 9.30 Serial. Hannah Montana 10.10 Viața satului 11.30 Descoperă Europa ta! 12.00 Agenda politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Tezaur folcloric 14.20 Film. Cursă "periculoasă" 16.10 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Finala Internațională Elite Model Look 2008 21.10 Film. Culoarea minciunii.

Descoperă Europa ta!
Delta Dunării

TVR 2

Luni 3 noiembrie

6.00 Atenție, se cântă! (R) 8.55 Poate nu știa! 9.10 Tonomatul DP2 (R) 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Atlas (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Medalion folcloric 12.45 Descoperă românii 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Serial. Carabinieri 16.30 Orientul mijlociu: în căutarea destinului 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Viața lumii 19.30 Fotbal. 20.30 Ora de știri 23.00 Film. Nebunie, dincolo de orice terapie.

Mărti 4 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri (R) 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.45 **Popasuri folclorice** 12.45 Călător prin lume 13.30 Între cer și pământ (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Serial. Carabinieri 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Lecția de ecologie 19.30 Bugetul meu 20.00 Lumea de aproape 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Fiica Elisei 22.35 Film. Iason și argonauți.

Popasuri folclorice. Muntenia

Miercuri 5 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Serial. Carabinieri 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Polo: Dinamo București–Steaua București 16.45 Călător prin lume (R) 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Un strop de energie 19.30 Campionatul de comedie 20.00 Bazar 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Fiica Elisei 22.35 Film. Marele alb.

Joi 6 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Liber pe contrasens 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Popasuri folclorice 12.45 Călător prin lume 13.30 Destinația România (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Polo: Dinamo București–Steaua București 16.45 Călător prin lume (R) 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Idei strălucite 19.30 Arena leilor 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Fiica Elisei 22.35 Film. Identitate ascunsă.

Vineri 7 noiembrie

6.00 Serial. Noi începuturi 7.00 Maniacii (R) 8.05 Serial. Capri 9.10 Tonomatul DP2 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Serial. Carabinieri 17.00 Jurnal regional 17.30 Serial. Capri 18.30 Serial. Miracole 19.00 Planeta oamenilor 19.30 D'ale lui Mitică 20.30 Ora de știri 21.30 Bucătăria lui Jamie 22.30 În numele victimei.

Sâmbătă 8 noiembrie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Serial. Miracole (R) 7.00 ABC... De ce? 8.00 Atenție, copii! 8.30 Medalion folcloric 9.00 Natură și aventură 9.35 Liber pe contrasens 10.35 Rugby: Farul Constanța–Gaz Sud București 12.30 Atenție se cântă! 15.00 Între cer și pământ 16.30 Gaz pe folk 17.30 Serial. Cranford 18.50 Serial. Crime imperfecte 19.50 Serial. Absolut fabulos 20.30 Jurnalul TVR 21.30 Maniacii 22.30 Film. O noapte în New York.

Duminică 9 noiembrie

6.00 Maniacii (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.30 Un zămbet pe... 11.10 Film. Doamnele și vagabondul 13.00 H...ora prichindeilor 14.00 Bucătăria lui Jamie (R) 14.30 Dincolo de hartă 15.00 Atlas 15.35 Muzică și muzichie 17.30 Serial. Ballykissangel 18.50 Serial. Doctor Who 19.50 Serial. Absolut fabulos 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Viața pe marte 22.30 Film. Comoara care ucede.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

3 NOIEMBRIE, LUNI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

4 NOIEMBRIE, MĂRȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

5 NOIEMBRIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

6 NOIEMBRIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

7 NOIEMBRIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

8 NOIEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: „Pe unde le Europei” – magazin euroregional 17.20: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

9 NOIEMBRIE, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune religioasă ortodoxă 16.50: Sinteză știrilor săptămânii 17.00: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.30: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” (reluare) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe unde medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

5 noiembrie 2008 (mtv ora 15.50)

Reluare: 7 noiembrie 2008 (m2 ora 10.40)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

După o amânare de 2 săptămâni, Ecranul nostru de săptămâna viitoare vă va călăuzi în Parcul Național Retezat. Acesta este unul dintre puținele zone sălbatice, aproape neatinse de oameni. Retezatul se întinde pe o suprafață de peste 38 de mii de hectare, iar altitudinea este cuprinsă între aproximativ 850 și 2.509 metri, Vârful Peleaga. Aici putem găsi peste 20 de vârfuri care trec de 2.000 de metri. Vă oferim în atenție un film realizat în acest parc de o rară frumusețe.

Realizator: **Aurel Becan**

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni–Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă–duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130

Fax: 66/465–142

Mobil: 30/635–7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

**Anunț viitorii mei clienți
că la 7 ianuarie 2008
mi-am început
activitatea
de avocat.**

Adresa biroului:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

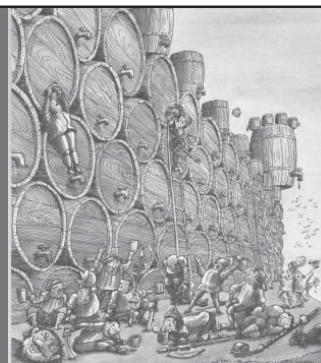
Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

UMOR

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Doi premieri la placa memorială Kossuth-Bălcescu din Seghedin

(Urmare din paginile 4-5)

Apărați-vă drepturile!

Călin Popescu-Tăriceanu i-a îndemnat pe românii din această țară să nu le fie rușine să vorbească în limba lor maternă și să își apere drepturile sale într-un mod mai hotărât.

– Vreau să vă sfătuiesc cu toată considerația să fiți mai ofensivi și mai insistenți în a vă cere drepturile atunci când considerați că ele nu sunt respectate. În lipsa unei presiuni din partea societății civile să știți că lucrurile se vor amâna și nu se vor rezolva. V-aș recomanda să nu vă fie jenă să folosiți limba română în familie, să vă cereți dreptul de a vă scrie numele în română, ș.a.m.d. Cred că păstrarea identității etnice, culturale, istorice este un drept. Cu partenerii noștri maghiari am convenit așa că noi arătăm înțelegere pentru drepturile maghiarilor din România și pentru necesitatea ca această

identitate să fie păstrată, și cred că este la fel de firesc ca să putem avea același cerințe și noi, românii, și de aceea vă rog să nu fiți deloc timorați în a vă considera o intimidare de sine stătătoare cu drepturi, cu responsabilități și de asemenea cu sprijin pe care autoritățile române au datorat să vi-l acorde. Este foarte important ca organizațiile românești să vorbească într-o singură voce. Apreciem în mod deosebit modul în care Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria se implică în viața comunității și eforturile pe care le face pentru a răspunde problemelor acestei comunități. În cadrul discuțiilor, prilejuate de a patra ședință comună de guvern, s-au prezentat solicitările Dumneavoastră din domeniile educației, culturii, religiei și media. Ne exprimăm speranța că partea maghiară va face pași mai substanțiali în îndeplinirea acestora. De asemenea, vă asigur de sprijinul nostru

pentru proiectele dedicate comunității românești din Ungaria în vederea păstrării și promovării identității românești.

Aici premierul român a menționat recenta dotare a școlii din Bătanian prin finanțarea Guvernului României și se planuiește dotarea Liceului „N. Bălcescu” din Jula cu materiale didactice pe suport electronic, turnee ale unor trupe artistice de teatru din România în Ungaria, în zonele locuite de români, restaurarea bisericii ortodoxe și a casei parohiale din Jaca și construirea unui nou Centru Cultural la Micherechi. Tăriceanu a mai promis că România va continua să sprijine mass-media în limba română din Ungaria.

Statuia lui Șaguna și limba română

Șeful Executivului de la București le-a spus românilor prezenți la întâlnire că a discutat cu omologul său despre amplasarea statuii mitropolitului Andrei Șaguna, la Jula. Ministrul Culturii, *Adrian Iorgulescu*, a declarat că realizarea acestui monument va fi finanțată în proporții egale de guvernele celor două țări.

– Statuia mitropolitului Andrei Șaguna va fi montată exact acolo unde s-a planificat, a accentuat ministrul Iorgulescu. Ne-am dori însă o mai intensă

comunicare cu românii de aici. Instituțiile românești sunt deschise, dar am dori ca aceste lucruri să se întâmple nu numai la nivel guvernamental, ci la nivel orizontal. Noi putem să asigurăm o finanțare unor proiecte directe și neapărat la nivel guvernamental. Dumneavoastră trebuie să fiți primii care vă luptați pentru identitatea națională, pentru limba națională și pentru promovarea valorilor istoriei noastre. Sunt doi piloni pe care se sprijină spiritualitatea unui popor: cultele (biserica) și cultura.

Suntem români atâta vreme cât vorbim românește. Nu uitați limba pe care a-ți învățat-o de la bunicii Dumneavoastră!

De fiecare dată, când s-a rostit numele lui Șaguna precum și la îndemnul ministrului culturii de a ne vorbi limba maternă, publicul a răspuns prin aplauze. La întâlnirea de la Consulatul General al României, premierul Tăriceanu a mai fost însoțit de ministrul afacerilor externe *Lazăr Comănescu* și ministrul educației, *Anton Anton*.

E. Iova – A. Cioca

